

Hvem bruker alle årene med stipend og lån fra Lånekassen?

En kartlegging av studenter som mottok stipend og lån i opptil 8 år blant de som var nye i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012

TALL

SOM FORTELLER

Maj-Lisa Lervåg

RAPPORTER / REPORTS

2024/26

I serien Rapporter publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

© Statistisk sentralbyrå

Publisert: 21. august 2024

ISBN 978-82-587-1007-0 (elektronisk)

ISSN 1892-7513 (elektronisk)

Standardtegn i tabeller	Symbol
Ikke mulig å oppgi tall Tall finnes ikke på dette tidspunktet fordi kategorien ikke var i bruk da tallene ble samlet inn.	.
Tallgrunnlag mangler Tall er ikke kommet inn i våre databaser eller er for usikre til å publiseres.	..
Vises ikke av konfidensialitetshensyn Tall publiseres ikke for å unngå å identifisere personer eller virksomheter.	:
Desimaltegn	,

Forord

Formålet med denne rapporten er å kartlegge hvilke studenter som benytter maksimalt stipend og lån fra Lånekassen, samt se hva studentene som bruker mange år med stipend og lån har gjort gjennom utdanningsløpet.

Rapporten er skrevet av Maj-Lisa Lervåg ved Seksjon for utdanningsstatistikk og er finansiert av Kunnskapsdepartementet.

Statistisk sentralbyrå, 14.08.2024

Ann-Kristin Brændvang

Sammendrag

Formålet med denne rapporten har vært å kartlegge personlige kjennetegn ved studentene som mottar mange år med stipend og lån, samt kjennetegn ved utdanningsløpene deres. Rapporten tar utgangspunkt i studenter som var nye i universitets- og høyskoleutdanning i studieåret 2011/2012 og følger dem frem til studieåret 2022/2023.

Denne rapporten tar for seg stipend og lån gitt etter utdanningsforskriftens del 3, som omfatter stipend og lån til universitets- og høyskoleutdanning, fagskoleutdanning, folkehøgskole, bibelskole, privatisteksamen samt grunnskole og videregående opplæring for voksne (Forskrift om utdanningsstøtte, 2020, del 3). Stipend og lån gitt før 2011/2012 telles også med for å få et korrekt bilde av totalt antall år studentene har fått stipend og lån fra Lånekassen.

Rapporten viser at 4 prosent av studentene brukte 8 år eller mer med stipend og lån. Andelen var høyere blant studentene som tok masterutdanning, blant de med foreldre med lang høyere utdanning og de som fikk støtte til minst en annen utdanningsaktivitet i tillegg til universitets- og høyskoleutdanning (folkehøgskole, fagskole, bibelskole, privatisteksamen og grunnskole eller videregående for voksne). Seks av ti blant de som brukte 8 år eller mer med stipend og lån hadde vært registrert i minst to utdanningsaktiviteter hos Lånekassen i perioden.

Studenter som hadde barn (inntil 16 år) ved studiestart mottok i mindre grad stipend og lån, noe som også har sammenheng med at studentene med barn er eldre enn øvrige studenter.

Lånekassens regler i studieåret 2011/2012 tilsa at studenter som var 45 år og eldre innen fullført utdanning fikk redusert lån og en maksimal gjeldsgrense, noe som kan påvirke hvor lenge man studerer. Utenlandsstudentene brukte også oftere flere år med stipend og lån, og det samme gjelder studenter som var på utveksling i perioden.

Resultatene fra kartleggingen forteller samlet sett hvordan studenter som tar lengre utdanninger eller som går flere typer utdanning også bruker flere år med stipend og lån. Dette er forholdsvis åpenbart, men det fremkommer også forklarende nyanser i bruk av stipend og lån når vi ser på de ulike personlige kjennetegnene. For å kunne si om de ulike kjennetegnene ved studentene og deres studier faktisk hadde statistisk signifikant betydning for om studentene bruker mange år med stipend og lån, har vi gjennomført en logistisk regresjonsanalyse.

Regresjonsmodellene viste at studenter med foreldre som selv har lang høyere utdanning har høyere odds for å bruke 8 år eller mer med stipend og lån. Det å være kvinne eller 21 år og yngre gir også signifikant økt odds for å bruke 8 år eller mer med stipend og lån. Det å ha hatt et utvekslingsopphold, være utenlandsstudent samt å bytte eller forlate utdanningen etter første studieår øker også oddsen for at man bruker 8 år eller mer med stipend og lån.

Abstract

The purpose of this report has been to survey the personal characteristics of students who receive many years with grants and loans from the Norwegian State Educational Loan Fund (Lånekassen), as well as characteristics of their educational courses. This report includes students who were new to higher education in the academic year of 2011/2012 and follows them to the academic year of 2022/2023.

This report deals with grants and loans part 3, which includes grants and loans for higher education, higher vocational college, folk high school, Bible school, external candidates in secondary education as well as primary and secondary education for adults (Forskrift om utdanningsstøtte, 2020, del 3). Scholarships and loans granted before 2011/2012 are also counted to get a correct count of the total number of years the students have received scholarships and loans from Lånekassen.

The report shows that 4 per cent of the students received 8 years or more with grants and loans from Lånekassen. The proportion was higher among students taking a master's degree, those who have parents with extensive higher education and those who received grants and loans for at least one other educational activity in addition to higher education. 6 out of 10 among those who received 8 years or more with grants and loans had been registered in at least two educational activities with Lånekassen during the period.

Students who had children at the start of their studies received grants and loans to a lesser extent, which is also related to the fact that students with children up to the age of 16 are older than other students. The rules of Lånekassen in 2011/2012 were that students aged 45 and over were not entitled to grants and loans. Students who study abroad also receive more years with grants and loans, and the same applies to students who went on an exchange term during the period.

The results clearly show how students who undertake master's degrees and those who enter several different types of training receive the highest number of years with grants and loans. This is relatively obvious, but there are also explanatory nuances in the use of grants and loans when we look at the various personal characteristics. To establish whether the various characteristics of the students and their studies had a statistically significant effect on whether the students receive many years with grants and loans, several logistic regression models were applied.

The models showed that students with parents who themselves have a long higher education increase the odds of receiving 8 years or more with grants and loans. Being a female student or 21 years and younger also significantly increases the odds of using 8 years or more with grants and loans. Having participated in an exchange program, being an international student, and switching or leaving education after the first year of study also increases the odds of receiving 8 years or more with scholarships and loans.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Abstract	5
1. Bakgrunn og formål	7
1.1. Organisering av rapporten	7
2. Datagrunnlag og populasjon	8
2.1. Datagrunnlag.....	8
2.2. Populasjonsavgrensning.....	8
2.3. Sentrale trekk ved stipend og lån fra Lånekassen.....	9
3. Stipend og lån blant nye studenter i 2011/2012	11
3.1. 4 prosent brukte alle 8 årene med stipend og lån	12
4. Hvem mottar flest år med stipend og lån?	13
4.1. Personlige kjennetegn.....	13
5. Hva kjennetegner utdanningsløpene blant de som mottar stipend og lån i mange år?	21
5.1. Utdanningsløpet.....	21
6. Hva har betydning for om en student bruker 8 år med stipend og lån?	31
6.1. Tolkning av dataene.....	32
Referanser	34
Appendix A: Tallgrunnlag	35
Appendix B: Vedleggstabeller	40
Figurregister	41
Tabellregister	42

1. Bakgrunn og formål

Statens lånekassee for utdanning (Lånekassen) utgjør i samspill med gratis grunnutdanning en essensiell komponent i det norske velferdssystemet. Lånekassens samfunnsoppdrag er å gjøre utdanning mulig, og Lånekassen anses som et viktig verktøy for å sikre at alle har lik mulighet til utdanning (NOU, 2019). Per 2023 var det 1,2 millioner nordmenn som enten fikk stipend og lån fra Lånekassen eller som betalte på studielånet sitt.

Ved å tilby økonomisk støtte er Lånekassen utformet slik at alle, uavhengig av økonomisk, geografisk eller sosial bakgrunn, har mulighet til å ta høyere utdanning. Det er imidlertid store variasjoner i hvor mye stipend og lån studentene benytter seg av. For hvert år man studerer ender man opp med høyere lån som skal tilbakebetales, og det vil være forskjeller i endelig studielån mellom noen som tok en treårig bachelor, mot noen som tar en lengre masterutdanning, som bytter utdanning underveis eller som tar utdanning i utlandet.

Hensikten med denne rapporten er å øke innsikten og kunnskapen om de som bruker mange år med stipend og lån fra Lånekassen. Kunnskapsgrunnlaget om de som bruker hele den tilgjengelige perioden med stipend og lån (8 år/480 studiepoeng) er lite. Vi vet ikke mye om hvem som tar opp mest studielån og bruker alle årene med tilgjengelig stipend og lån, og om det varierer med personlige kjennetegn, fagfelt, utdanningstype eller annet. Med hensyn til de beløpene som årlig brukes til studiefinansiering, er det et tankekors at kunnskapen om den langvarige utbetalingen av disse ressursene er så begrenset. Et sentralt spørsmål er om dagens studiefinansiering, som tilbyr finansiering tilsvarende 8 år med fulltidsstudier, fungerer som et offentlig gode til fordel for alle, eller om det finnes skjevheter i bruken av stipend og lån.

Stipend og lån fra Lånekassen kan gis til flere ulike utdanningsaktiviteter. Denne rapporten tar for seg stipend og lån etter del 3, som omfatter stipend og lån til universitets- og høyskoleutdanning, fagskoleutdanning, folkehøgskole, bibelskole, privatisteksamen og grunnskole eller videregående opplæring for voksne (Forskrift om utdanningsstøtte, 2020, del 3).

Reglene for stipend og lån har en øvre ramme for hvor lenge man kan få stipend og lån. Fra studieåret 2021/2022 gjorde Lånekassen endringer i regelverket for tildeling av studielån og stipend. Tidligere var tildelingen basert på antall år man kunne motta stipend og lån, med en grense på inntil 8 år, uavhengig av om man tar utdanning på heltid eller deltid. Dette systemet ble endret til en kvotebasert ordning, hvor man fra studieåret 2022/2023 kan få stipend og lån til opptil 480 studiepoeng eller tilsvarende. Dette tilsvarer 8 år med fulltidsstudier, og er ment å gi en mer fleksibel og rettferdig fordeling av stipend og lån med en målsetting om livslang læring (Lånekassen, 2021). Det finnes også unntak til regelen, for eksempel ved familieførøkelse eller sykdom.

1.1. Organisering av rapporten

Rapporten innledes med en gjennomgang av datamaterialet og populasjonsavgrensningene i **kapittel 2**.

Kapittel 3 presenterer tall på hvor mange som benytter stipend og lån fra Lånekassen i populasjonen, fordelt på kjennetegn. I **kapittel 4** går vi nærmere inn på kjennetegn hos de som benytter 6 år og mer med stipend og lån fra Lånekassen. I **kapittel 5** ser vi på hva de som mottar stipend og lån gjør underveis; hvilken type utdanning de følger og deres aktiviteter og prestasjoner under studiet, slik som fullført utdanning, studieprogresjon med mer.

I **kapittel 6** utforsker rapporten sannsynligheten for at studenter bruker 8 år med stipend og lån fra Lånekassen. Modellene justeres for bakgrunnsfaktorer som foreldrenes utdanningsnivå, kjønn, innvandringskategori og alder ved studiestart for å identifisere faktorer som har betydning for om en bruker 8 år med stipend og lån fra Lånekassen.

2. Datagrunnlag og populasjon

2.1. Datagrunnlag

Kartleggingene i denne rapporten bygger på en dataleveranse fra Lånekassen over tildeling av stipend og lån etter del 3. Dataleveransen bestod av to deler. Første del bestod av alle mottakere av stipend og lån etter del 3 fra studieåret 2002/2003 frem til 2022/2023. Andre del bestod av mottakere av stipend og lån på videregående nivå fra 1986/1987 til 2001/2002, det vil si både ungdom og voksne (utdanningsstøtte del 2 og 3). Andre del av dataene er bearbeidet av Statistisk sentralbyrå slik at det bare inneholder mottakere som var 24 år og eldre ved mottak av stipend og lån før 2002/2003, som da antas å tilsvare del 3 stipend og lån per dagens regelverk. Samtlige observasjoner i de bearbejdede dataene fra Lånekassen omfatter stipend og lån som under normale omstendigheter teller mot maksimumsgrensen for stipend og lån del 3. Lånekassen er ikke ansvarlig for analysen eller tolkninger som gjøres i denne rapporten.

Dataleveransen fra Lånekassen er koblet sammen med administrative data fra [Nasjonal utdanningsdatabase \(NUDB\)](#). NUDB er en forløpsdatabase som samler all SSBs individbaserte utdanningsstatistikk. Databasen omfatter utdanningsstatistikk på individnivå tilbake til 1970. Personer registreres i NUDB når de avslutter grunnskolen, og databasen inneholder blant annet informasjon om kurs tatt på videregående nivå, høyere yrkesfaglig utdanning og universitets- og høyskoleutdanning. Videre inneholder databasen demografiske individ- og familierelaterte opplysninger innhentet fra befolkningsregisteret.

Lånekassen regner et studieår fra 16. august til 15. august året etter. Tidspunkt for oppstart i universitets- og høyskoleutdanning i NUDB er lagret på månedsnivå (ÅÅÅÅMM). For å best mulig samkjøre dataene benytter vi perioden august 2011 til juli 2012 for å måle studieår tette opp mot Lånekassen sine data på stipend og lån.

2.2. Populasjonsavgrensning

I denne rapporten avgrenses populasjonen til de som begynte å studere på universitets- og høyskolenivå for første gang i studieåret 2011/2012. Dette omfatter alle som for første gang var registrert som student i perioden 1. august 2011 til 31. juli 2012, uavhengig av om man mottok stipend og lån fra Lånekassen. Studentene følges frem til studieåret 2022/2023.

Rapporten inkluderer data fra Lånekassen om mottakere av stipend og lån del 3 under Forskrift for utdanningsstøtte. Dette omfatter stipend og lån til personer ved universiteter og høyskoler,¹ folkehøyskoler², bibelskoler, kunstsikoler, lengre språkkurs, voksne som får stipend og lån til grunnskole og videregående opplæring for voksne, eller de som tar videregående fag som privatister ved et privatistlærested³. Siden alt av stipend og lån etter del 3 telles med mot

¹ Universitets- og høyskoleutdanning defineres som [Standard for utdanningsgruppering \(NUS2000\)](#)-nivå 6 og 7: Universitets- og høyskoleutdanning, lavere og høyere nivå.

² Folkehøyskolen er en selvstendig og eksamensfri utdanningsinstitusjon basert på pedagogiske prinsipper fra den danske teologen Grundtvig, se ytterligere detaljer i [Lov om folkehøyskoler \(folkehøyskoleloven\)](#). Folkehøyskoleutdanning kategoriseres som NUS2000-nivå 3 (Videregående nivå) med NUS-kode 301104-301106.

³ Ordningen for privatister i videregående opplæring gir muligheter for å skaffe seg kvalifikasjoner i fag hvor man ikke har oppnådd sluttvurdering (førstegangsprivatist), eller å heve karakteren i fag hvor man allerede har oppnådd sluttvurdering (forbedringsprivatist). Lånekassen tilbyr stipend og lån til å ta opp vgo-fag, under forutsetningen at man er innskrevet ved et lærested godkjent av Lånekassen og deltar i undervisningen for de aktuelle fagene, i tillegg til å avlegge eksamen der. Merk at fra og med studieåret 2021/2022 har ikke lengre forbedringsprivatister rett til stipendomgjøring (Forskrift om stipend og lån § 77, tredje ledd).

maksgrensen, inkluderer vi også data om stipend og lån mottatt før 2011. Det skilles ikke på utdanning på fulltid og deltid.

Utgangspunktet for analysen er nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, som vil si at disse personene for første gang vil kunne ha mottatt stipend og lån til universitets- og høgskoleutdanning fra og med studieåret 2011/2012. Data om stipend og lån til grunnskole og videregående for voksne er påført populasjonen tilbake til studieåret 1986/1987. Data om stipend og lån til utdanning i fagskole, folkehøgskole, bibelskole og privatister er tilgjengelig fra og med studieåret 2002/2003. Stipend og lån til disse utdanningstypene teller også med i de maksimalt 8 årene man har tilgang på stipend og lån fra Lånekassen. Merk at vi ikke har data på elever ved kunstskoler og lengre språkkurs, og at studenter som fikk stipend og lån til dette kun omtales i samlekategori.

Tabell 2.1 Data om mottatt stipend og lån blant de som begynte i universitets- og høgskoleutdanning for første gang i studieåret 2011/2012

Dataperiode	Type stipend og lån
1986/1987 – 2022/2023	Voksne i grunnskole eller videregående
2002/2003- 2022/2023	Fagskole, folkehøgskole, bibelskole og privatister
2011/2012 – 2022/2023	Universitets- og høgskolenivå

Kilde: Lånekassen

Siden rapporten følger universitets- og høgskolestudenter fra studieåret 2011/2012, benytter vi et tellesystem som tilsvarer den gamle regelen for maksimalt stipend og lån (8 år). Rapporten gir dermed innsikt i hvor mange studenter som benyttet seg av muligheten til å motta stipend og lån i 8 år under det tidligere regelverket. I analysen inngår også studenter som mottar stipend og lån i mer enn 8 år, da på grunn av sykdom, fødsel eller andre spesielle omstendigheter.

Ikke alle studenter i populasjonen har en kjent utdanningsaktivitet i perioden de mottok stipend og lån etter del 3 på videregående nivå (NUS 3 og 4)⁴. De er ikke registrert i noen av utdanningsaktivitetene vi har listet opp i studieåret de fikk stipend og lån fra Lånekassen. En del av forklaringen er at Lånekassen tilbyr del 3 stipend og lån til deltagelse på lengre språkkurs og kunstskoler, og at disse utdanningene ikke finnes i NUDB. Studentene ved disse utdanningene blir derfor omtalt i en restkategori, se nærmere omtale av dette på side 25.

2.3. Sentrale trekk ved stipend og lån fra Lånekassen

Lånekassen tilbyr finansiell støtte til studier gjennom stipend- og låneordninger. Stipend og lån er tilgjengelig for utdanningsprogrammer som er offentlig godkjent i Norge, samt studier i utlandet som er godkjent av direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir).

Det grunnleggende prinsippet for stipend og lån fra Lånekassen er at det utbetales som et basislån. Basislånet består av et ordinært lån og et omgjøringslån som senere kan bli gjort om til stipend. Studenter kan få opptil 40 prosent av basislånet sitt omgjort til stipend etter å ha bestått eksamener og fullført utdanningen, forutsatt at de har inntekt og formue under de fastsatte grensene, og at de ikke bor sammen med foreldrene sine.⁵ Reglene for mottak av stipend og lån etter del 3 har også en øvre aldersgrense hvor man tilbys redusert lån, ut fra en antagelse om at man har færre år igjen i arbeidslivet til å betjene gjelden (Forskrift om utdanningsstøtte 2011–2012, 2011, § 3-3). Frem til studieåret 2021/2022 gjaldt dette hos studenter som var 45 år og eldre innen utdanningen var fullført, mens aldersgrensen ble hevet til 50 år i studieåret 2022/2023. Studenter som er eldre enn

⁴ Videregående nivå defineres etter [Standard for utdanningsgruppering \(NUS2000\)](#), og utgjør NUS-nivå 3 og 4. NUS 3 = Videregående, grunnutdanning, NUS 4 = Videregående, avsluttende utdanning.

⁵ En ytterlig beskrivelse av regler om omgjøring kan finnes på [Lånekassen.no](#).

dette må altså forholde seg til en maksimal gjeldsgrense, som skal sikre at gjelden blir tilbakebetalt innen fylte 65 år/70 år.

Alle får samme beløp i basislån uavhengig av utdanning dersom de mottar stipend og lån etter del 3. Det vil likevel være forskjeller i beløp man mottar ettersom det er mulig å for eksempel motta barnestipend, tilleggsstipend for nedsatt funksjonsevne, eller at man studerer utenlands og får mer stipend og lån til skolepenger og reise.

Det er også en forskjell i forekomsten av utbetalinger. De som mottar stipend og lån for fulltidsutdanning i høyere utdanning, det vil si universitets- og høgskoleutdanning samt høyere yrkesfaglig utdanning (fagskole), får stipend og lån i 11 av årets 12 måneder. Stipend og lån til øvrige utdanningsaktiviteter samt deltidsutdanning under del 3 utbetales i 10 av årets 12 måneder.

3. Stipend og lån blant nye studenter i 2011/2012

Tabell 3.1 gir en oversikt over hvordan de nye studentene i 2011/2012 har brukt stipend og lån fra Lånekassen frem til 2022/2023.

Tabell 3.1 Førstegangsstudenter som begynte i universitets- og høgskoleutdanning i 2011/2012, etter personlige kjennetegn og om man mottok stipend og lån fra Lånekassen frem til 2022/2023. Antall og andel

	I alt	Stipend og lån ved studiestart i	Stipend og lån senere	Stipend og lån før studiestart	Aldri stipend og lån (1986/1987-2022/2023)
I alt	45 041	29 746	8 944	473	5 878
Kjønn					
Menn	19 126	11 643	4 297	228	2 958
Kvinner	25 915	18 103	4 647	245	2 920
Innvandringskategori					
Øvrig befolkning	38 729	27 146	7 831	430	3 322
Innvandrere	4 815	1 858	739	35	2 183
Norskfødte med innvandrerforeldre	1 272	739	374	8	151
Alder ved oppstart					
21 år og yngre	30 112	21 546	7 121	51	1 394
22-24 år	6 186	4 183	809	71	1 123
25-29 år	3 544	2 111	425	149	859
30-44 år	3 923	1 692	519	161	1 551
45 år og eldre	1 276	214	70	41	951
Foreldrenes utdanningsnivå					
Universitet/høgskole, lang	6 105	4 573	1 319	31	182
Universitet/høgskole, lang	15 096	11 155	3 175	92	674
Videregående/fagskole	17 081	11 362	3 413	249	2 057
Grunnskole	3 136	1 778	617	78	663
Uoppgitt/ukjent	3 623	878	420	23	2 302
I alt (andel)	100,0	66,0	19,9	1,1	13,1
Kjønn (andel)					
Menn	100,0	60,9	22,5	1,2	15,5
Kvinner	100,0	69,9	17,9	0,9	11,3
Innvandringskategori (andel)					
Øvrig befolkning	100,0	70,1	20,2	1,1	8,6
Innvandrere	100,0	38,6	15,3	0,7	45,3
Norskfødte med innvandrerforeldre	100,0	58,1	29,4	0,6	11,9
Alder ved oppstart (andel)					
21 år og yngre	100,0	71,6	23,6	0,2	4,6
22-24 år	100,0	67,6	13,1	1,1	18,2
25-29 år	100,0	59,6	12,0	4,2	24,2
30-44 år	100,0	43,1	13,2	4,1	39,5
45 år og eldre	100,0	16,8	5,5	3,2	74,5
Foreldrenes utdanningsnivå (andel)					
Universitet/høgskole, lang	100,0	74,9	21,6	0,5	3,0
Universitet/høgskole, lang	100,0	73,9	21,0	0,6	4,5
Videregående/fagskole	100,0	66,5	20,0	1,5	12,0
Grunnskole	100,0	56,7	19,7	2,5	21,1
Uoppgitt/ukjent	100,0	24,2	11,6	0,6	63,5

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen

De som begynte å studere for første gang i studieåret 2011/2012 er en ung gruppe. To av tre var 21 år og yngre, og kun 12 prosent var 30 år og eldre ved studiestart. Aldersfordelingen blant studentene vil være sentral når vi ser til bruken av stipend og lån, da økonomi og livssituasjon vil kunne påvirke hvor mange år man velger å studere.

71 prosent av studentene som var 21 år og yngre ved oppstart i universitets- og høyskoleutdanning i studieåret 2011/2012 mottok stipend og lån fra Lånekassen fra første semester. Andelen synker gradvis med studentenes alder. Studenter som var 45 år og eldre ved studiestart i 2011/2012 hadde redusert tilgang på lån, og kun 17 prosent mottok stipend og lån ved studiestart. Tre av fire i alderen 45 år og eldre mottok aldri noen form for stipend og lån i perioden de studerte.

3.1. 4 prosent brukte alle 8 årene med stipend og lån

Tabell 3.2 viser antall og andel studenter som benyttet seg av stipend og lån fra Lånekassen fra 2002/2003 frem til 2022/2023, blant de som begynte i universitets- og høyskoleutdanning for første gang i studieåret 2011/2012. Vi teller også med stipend og lån til folkehøgskole, fagskole, bibelskole, privatister samt videregående og grunnskole for voksne. Sammen med stipend og lån til universitets- og høyskoleutdanning utgjør dette stipend og lån som teller opp mot maksimumskvoten.

Ser vi til antall år studentene har mottatt alle typer stipend og lån etter del 3, finner vi at i underkant av 4 prosent har mottatt stipend og lån i 8 år eller mer. Ser vi på stipend og lån til universitets- og høyskoleutdanning alene er det 1,5 prosent som har mottatt bare denne typen stipend og lån i 8 år eller mer. Der en person har mottatt stipend og lån i mer enn 8 år, er det gjort unntak fra regelverket. Dette kan være i tilfeller der man har vært syk i perioder, eller for eksempel har hatt permisjon etter å ha fått barn.

23 prosent av studentene som begynte i universitets- og høyskoleutdanning for første gang i studieåret 2011/2012 benyttet 6 år eller mer med stipend og lån. Studentene som har mottatt stipend og lån i 6 år eller mer vil være i fokus videre i rapporten.

Mengden stipend og lån den enkelte har mottatt kan telles forskjellig. Første fane i tabell 3.2 viser en opptelling av alle typer stipend og lån, mens andre fane bare viser stipend og lån til universitets- og høyskoleutdanning. Stipend og lån til grunnskole/videregående for voksne telles fra og med studieåret 1986/1987. Stipend og lån til folkehøgskole, fagskole, bibelskole og privatister telles fra og med studieåret 2002/20023, mens universitets- og høyskoleutdanning først var tilgjengelig for studentene fra og med studieåret 2011/2012.

13 prosent av de som begynte i universitets- og høyskoleutdanning for første gang i 2011/2012 har ikke mottatt noen form for stipend og lån frem til studieåret 2022/2023. Samme kategori under fanen 'kun stipend og lån til universitets- og høyskoleutdanning' viser andelen som ikke har fått stipend og lån til universitets- og høyskoleutdanning, og inkluderer kun stipend og lån fra og med 2011/2012.

Tabell 3.2 Førstegangsstudenter som begynte i universitets- og høyskoleutdanning i 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen i perioden frem til 2022/2023, inkludert stipend og lån til fagskole, folkehøgskole, bibelskole, privatister og grunnskole/videregående for voksne før 2011. Antall og andel

År med stipend og lån	Alle typer stipend og lån		Kun stipend og lån til universitets- og høyskoleutdanning	
	Antall	Andel	Antall	Andel
Ingen år med stipend og lån	5 878	13,1	6 628	14,7
1 år	3 319	7,4	4 235	9,4
2 år	3 438	7,6	3 890	8,6
3 år	7 847	17,4	9 202	20,4
4 år	7 014	15,6	6 522	14,5
5 år	7 341	16,3	7 013	15,6
6 år	5 441	12,1	4 820	10,7
7 år	3 027	6,7	2 050	4,6
8 år eller mer	1 736	3,9	681	1,5
I alt	45 041	100,0	45 041	100,0

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen

4. Hvem mottar flest år med stipend og lån?

I dette kapitlet vil vi se på omfanget av studenter som bruker mange år med stipend og lån og hvilke spesifikke kjennetegn de har. Vi fokuserer spesielt på studentene som benytter 8 år med stipend og lån fra Lånekassen. I tillegg er det interessant å se nærmere på hvor mange som nesten maksimerer kvoten, ved å benytte seg av mellom 6 til 7,5 år med stipend og lån. Detaljer rundt hvilken type utdanning de som har mottatt mange år med stipend og lån har gått er også av interesse.

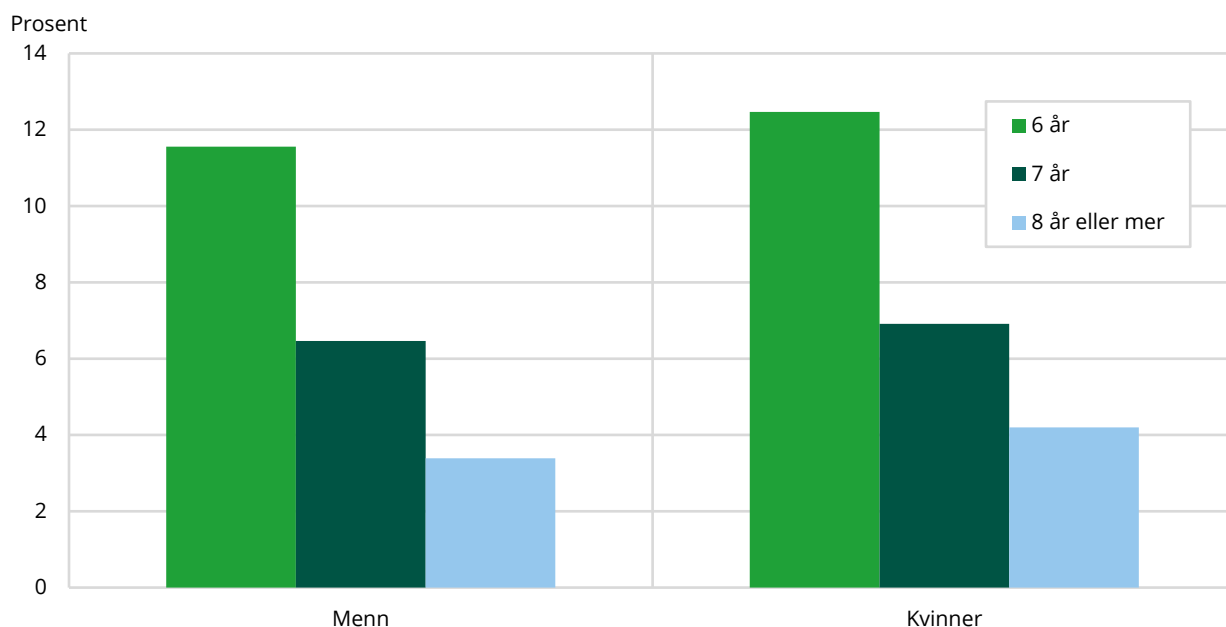
4.1. Personlige kjennetegn

Små kjønnsforskjeller i omfang av stipend og lån

Figur 4.1 illustrerer at det er små forskjeller mellom kjønnene når det gjelder antall år med stipend og lån man mottar. En noe større andel blant kvinnelige studenter benyttet seg av mange år med stipend og lån. 4,2 prosent av kvinnene og i underkant av 3,4 prosent av mennene brukte 8 år eller mer med stipend og lån. Det er også noen prosentpoeng flere blant kvinnene som bruker 6 og 7 år med stipend og lån sammenlignet med de mannlige studentene.

Kvinneandelen i høyere utdanning har de siste 20 årene ligget på 60 prosent. Kjønnfordelingen er noe jevnere på masternivå, men kvinner utgjør nesten tre av fire studenter på de lengre profesjonsutdanningene innenfor medisin, veterinær, psykologi og teologi (Fazli, 2021). Dette kan være en del av forklaringen på hvorfor en noe større andel av kvinnene bruker mange år med stipend og lån.

Figur 4.1 Nye studenter i universitets- og høgscoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og kjønn. Andel

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen. Se tallgrunnlag i Tabell A4.1 (Vedlegg A: Tallgrunnlag)

Innvandrere bruker færre år med stipend og lån

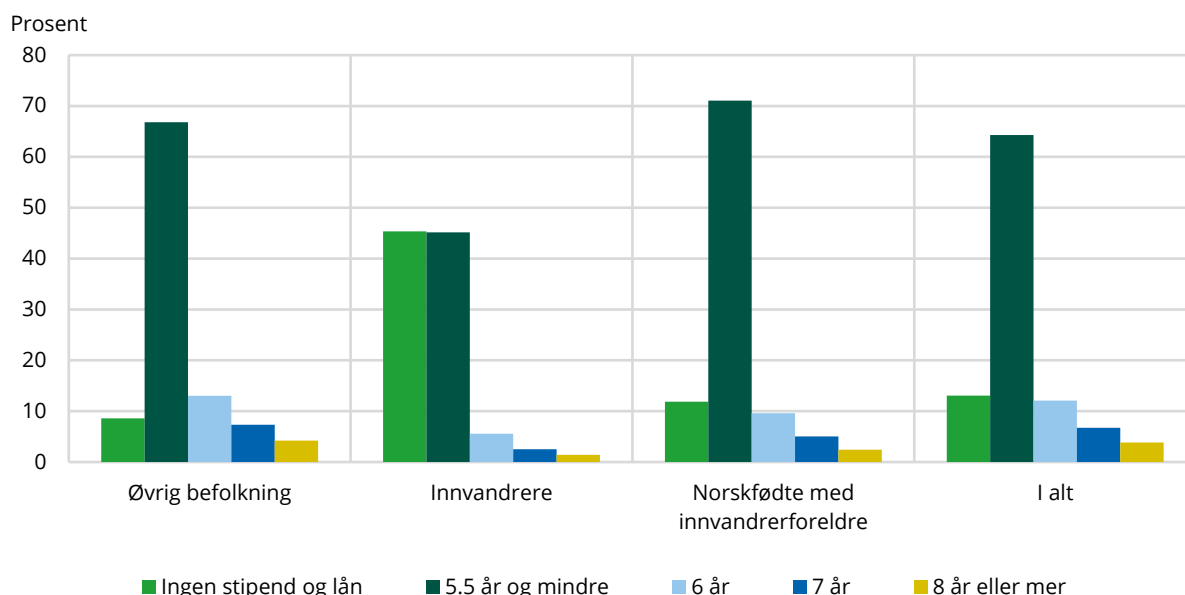
Andelen studenter som maksimerer utdanningsstøtten ved å bruke henholdsvis 6, 7 eller 8 år med stipend og lån varierer avhengig av innvandringskategori. Generelt benytter studenter fra den øvrige befolkningen og norskfødte med innvandrerforeldre seg i større grad av maksimalt stipend og lån sammenlignet med innvandrere. 45 prosent av innvandrerne mottok ikke stipend og lån når de

begynte i universitets- og høyskoleutdanning, og mottok heller ikke stipend og lån til øvrige utdanningsaktiviteter før 2011/2012 (tabell 3.2).

Samlet sett brukte 25 prosent av studentene i øvrig befolkning 6 år eller mer med stipend og lån, mot 10 prosent av innvandrerne og 17 prosent blant norskfødte med innvandrerforeldre.

Det er viktig å merke seg at kategorien innvandrere inneholder svært forskjellige undergrupper. Populasjonen inkluderer de som faktisk begynte i universitets- og høyskoleutdanning, men blant innvandrerne vil det si både godt voksne som kan ha mottatt stipend og lån til videregående opplæring i forkant, samt personer som kom til Norge i ung alder og som har fulgt norsk grunnopplæring uten behov for stipend og lån etter del 3 før studietiden. Det inkluderer også utdanningsinnvandrere som kom til Norge for å ta universitets- og høyskoleutdanning, og som derfor ikke har mottatt stipend og lån før ankomst og som ikke nødvendigvis kvalifiserer til å motta stipend og lån fra Lånekassen.

Figur 4.2 Nye studenter i universitets- og høyskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og innvandringskategori. Andel

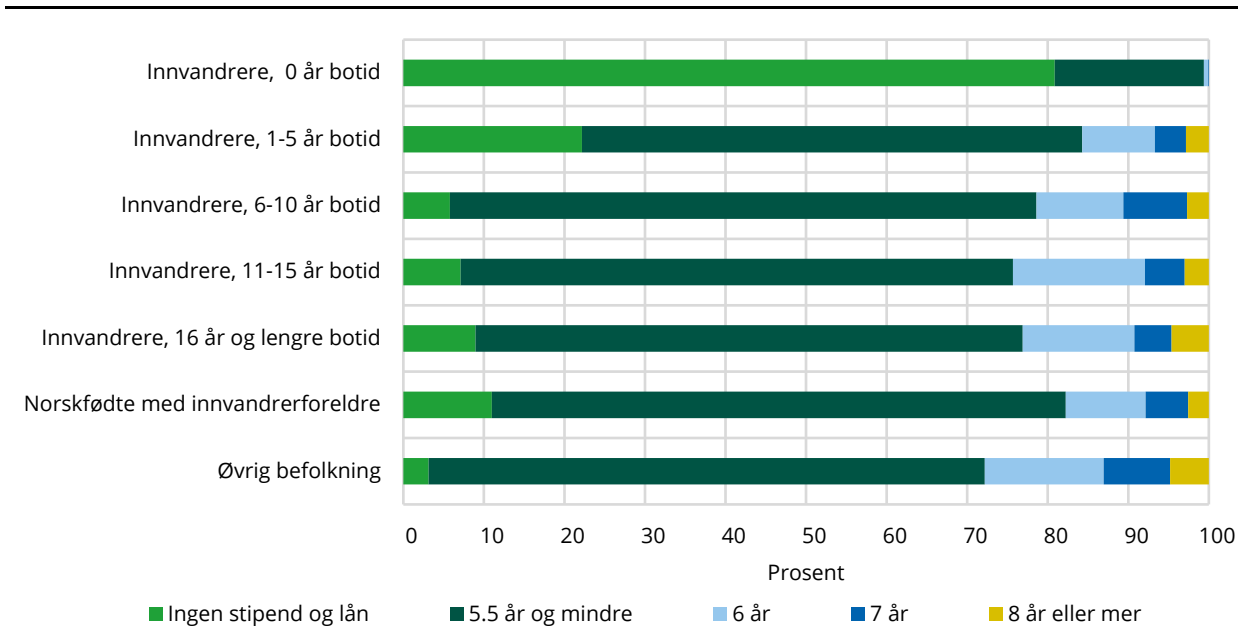

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen. Se tallgrunnlag i Tabell A4.2 (Vedlegg A: Tallgrunnlag)

Figur 4.3 inkluderer innvandrernes botid i Norge, blant studenter som var 24 år og yngre ved studiestart i 2011/2012. Aldersbegrensningen sikrer at gruppen har noenlunde likt utgangspunkt, og lang botid i Norge tilsier at man har gått hele eller deler av grunnopplæringen i Norge. Botid er beregnet ut ifra startår i utdanningen, enten høst 2011 eller vår 2012.

Andelen som mottar stipend og lån er høyest i øvrig befolkning (97 prosent). Blant norskfødte med innvandrerforeldre og innvandrere uavhengig av botid, er andelen som ikke mottar stipend og lån gjennomgående lavere. Ni av ti mottar stipend og lån blant innvandrerne med lengst botid (16 år og mer), og det er også denne gruppen av innvandrere som i størst grad bruker 6 år eller mer med stipend og lån.

Innvandrere med botid på 0 år er utdanningsinnvandrere som har begynt å studere i sitt første oppholdsår i Norge. Flertallet har ikke rett på stipend og lån. Det finnes likevel en del unntak til regelen, da familiegjenforening og flukt gjør at noen vil ha rett på stipend og lån.

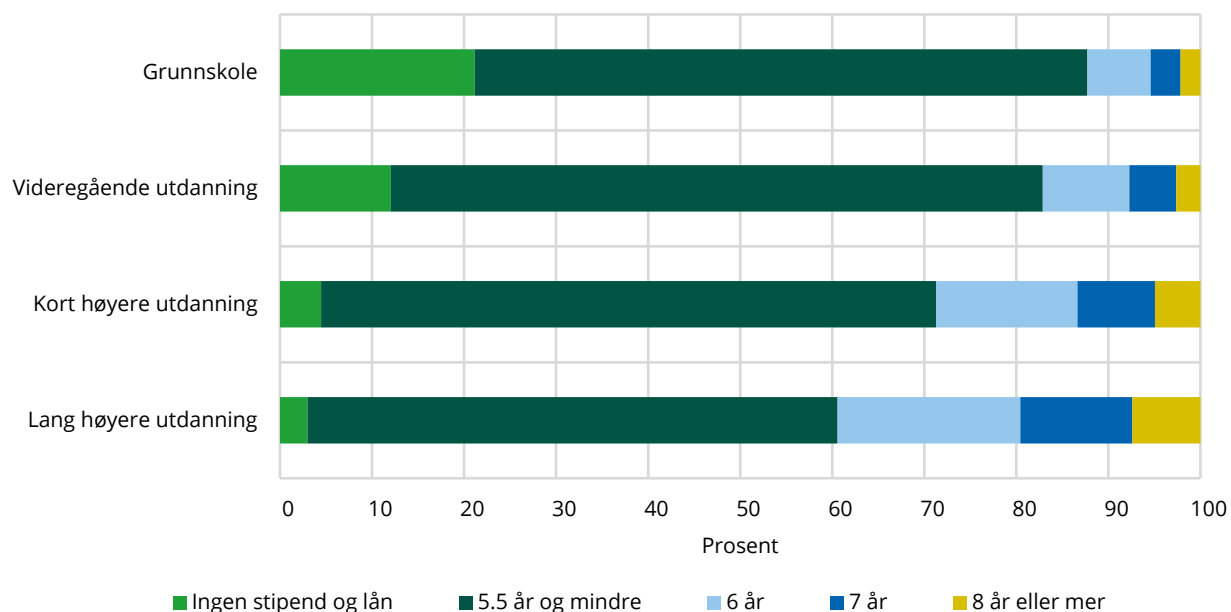
Figur 4.3 Nye studenter i universitets- og høyskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og innvandringskategori. Aldersgruppen 24 år og yngre. Andel

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen. Se tallgrunnlag i Tabell A4.3 (Vedlegg A: Tallgrunnlag)

Flere år med stipend og lån blant studenter med foreldre som har høyere utdanning

Figur 4.4 viser hvordan andelen studenter som bruker henholdsvis 6, 7 og 8 år med stipend og lån varierer basert på foreldrenes utdanningsnivå. Fire av ti studenter med foreldre som har lang høyere utdanning bruker 6 år eller mer med stipend og lån. Denne andelen synker gradvis med utdanningsnivå. Andelen går ned til 30 prosent blant de som har foreldre med kort høyere utdanning, 20 prosent blant de med foreldre som har videregående utdanning, og 15 prosent blant de som har foreldre med grunnskoleutdanning som høyeste fullførte utdanningsnivå.

Det er altså mer utbredt å benytte stipend og lån blant studentene som har foreldre med høyere utdanning. Merk at disse resultatene kan farges av at det er en forskjell i bruk av stipend og lån etter studentenes alder, og jo eldre studentene er jo færre i deres foreldregenerasjon har høyere utdanning. Det er også et fenomen at barn velger utdanning basert på egne foreldres utdanning, og gjerne velger et utdanningsløp som speiler egne foreldres utdanningsnivå (Altmejd, 2023; Grendal, 2022). At studenter med foreldre som har lang høyere utdanning i større grad enn andre studenter tar lang høyere utdanning, vil bidra til å dra opp andelen som bruker 6, 7 eller 8 år med stipend og lån i samme gruppe.

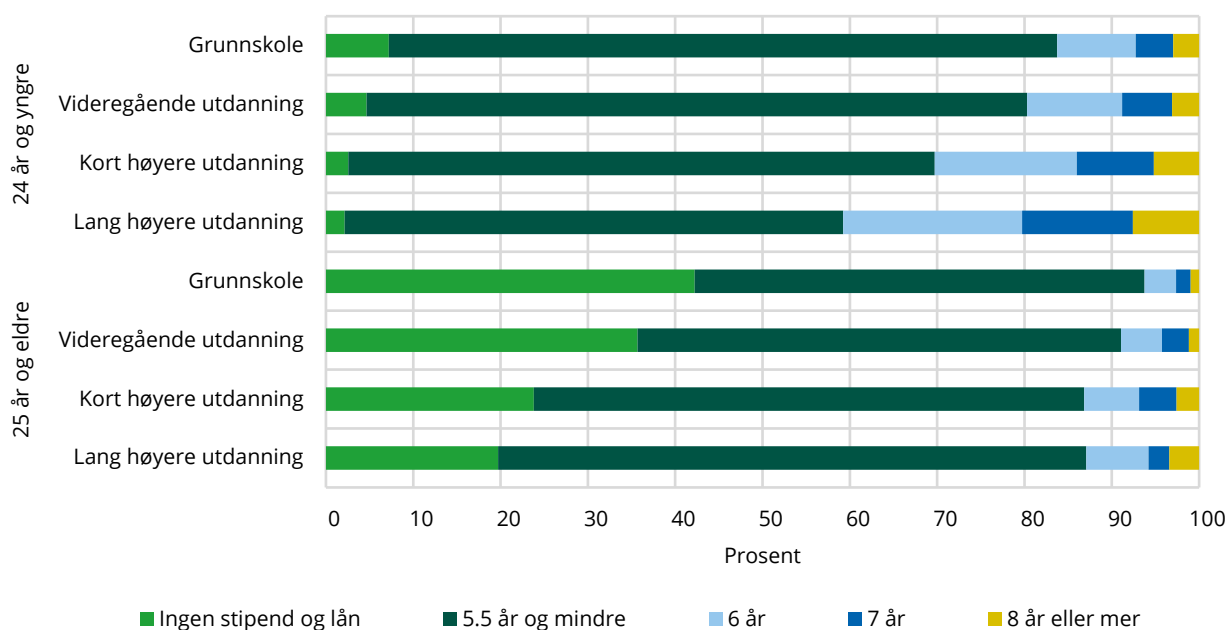
Figur 4.4 Nye studenter i universitets- og høyskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og foreldrenes utdanningsnivå. Andel

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen. Se tallgrunnlag i Tabell A4.4 (Vedlegg A: Tallgrunnlag)

Figur 4.5 viser bruk av stipend og lån etter foreldrenes utdanningsnivå blant studenter i alderen 24 år og yngre og 25 år og eldre ved studiestart i 2011/2012. Som forventet er det blant de eldre studentene en lavere andel som bruker 6 år eller mer, og det er også små variasjoner som følge av foreldrenes utdanningsnivå.

Blant de yngre studentene er det markante forskjeller i bruk av 6 år eller mer med stipend og lån i lys av foreldrenes utdanningsnivå. Fire av ti bruker 6 år eller mer med stipend og lån blant de som er 24 år og yngre og har foreldre med lang høyere utdanning. Andelen synker gradvis med foreldrenes utdanningsnivå. Selv om mønsteret gjentar seg for de eldre studentene, er andelen mye mindre. Blant de eldre studentene er det generelt mer utbredt å ikke motta stipend og lån, men det følger også tydelig av foreldrenes utdanningsnivå. Fra å gjelde 42 prosent av de eldre studentene med foreldre som har utdanning på grunnskolenivå, gjelder det 20 prosent blant de som har foreldre med lang høyere utdanning.

Figur 4.5 Nye studenter i universitets- og høyskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen, foreldrenes utdanningsnivå og aldersgruppe. Andel

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen. Se tallgrunnlag i Tabell A4.5 (Vedlegg A: Tallgrunnlag)

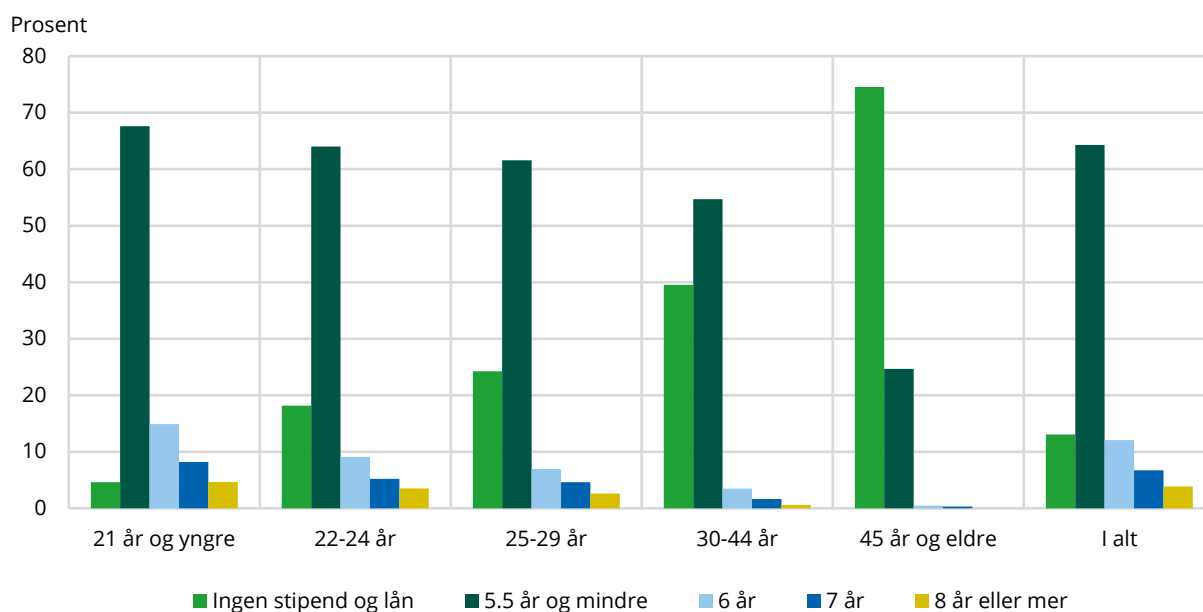
Alder har stor betydning for bruk av stipend og lån

Figur 4.6 viser bruken av stipend og lån blant studenter i ulike aldersgrupper. Generelt benytter yngre studenter seg oftere av maksimalt stipend og lån enn eldre studenter, med høyest andel blant studenter i aldersgruppen 25-29 år.

Gruppen som bruker 6 år eller mer med stipend og lån utgjør små andeler i alle aldersgrupper. Den største forskjellen mellom aldersgruppene er endringen mellom bruk av inntil 5.5 år med stipend og lån og det å ikke motta stipend og lån. Mens andelen som ikke mottar stipend og lån øker med studentenes alder, synker andelen som benytter inntil 5.5 år med stipend og lån med høyere alder.

Ved studiestart i 2011/2012 var regelverket slik at studenter som var 45 år og eldre fikk redusert lån, basert på en forventning om at disse ville ha færre år i arbeidslivet til å betale tilbake gjelden. Aldersgrensen ble i 2021/2022 økt til 50 år. Det er derfor ikke rart at andelen som mottar stipend og lån er lav i den eldste aldersgruppen, og at det ikke er noen som har mottatt stipend i mer enn 5.5 år. Aldersgrensen forklarer også hvorfor det i figur 4.4 er en stor andel som ikke mottok stipend og lån blant studentene i aldersgruppen 25 år og eldre som hadde lavt utdannede foreldre.

Studentene som har begrenset tilgang lån på grunn av alder utgjør en undergruppe som ikke belaster studielånsordningene fullt ut, men som like fremt er en del av grunnpopulasjonen som var nye i universitets- og høyskoleutdanning i studieåret 2011/2012. For den videre analysen er det likevel nyttig å vite at deler av populasjonen ikke hadde fullstendig tilgang på stipend og lån fra Lånekassen i studietiden – selv om noen av dem har mottatt stipend og lån til andre utdanninger på et tidligere tidspunkt.

Figur 4.6 Nye studenter i universitets- og høgscoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og aldersgruppe basert på alder ved utgangen av 2011. Andel

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen. Se tallgrunnlag i Tabell A4.6 (Vedlegg A: Tallgrunnlag)

En av tre med flere barn mottok ikke stipend og lån

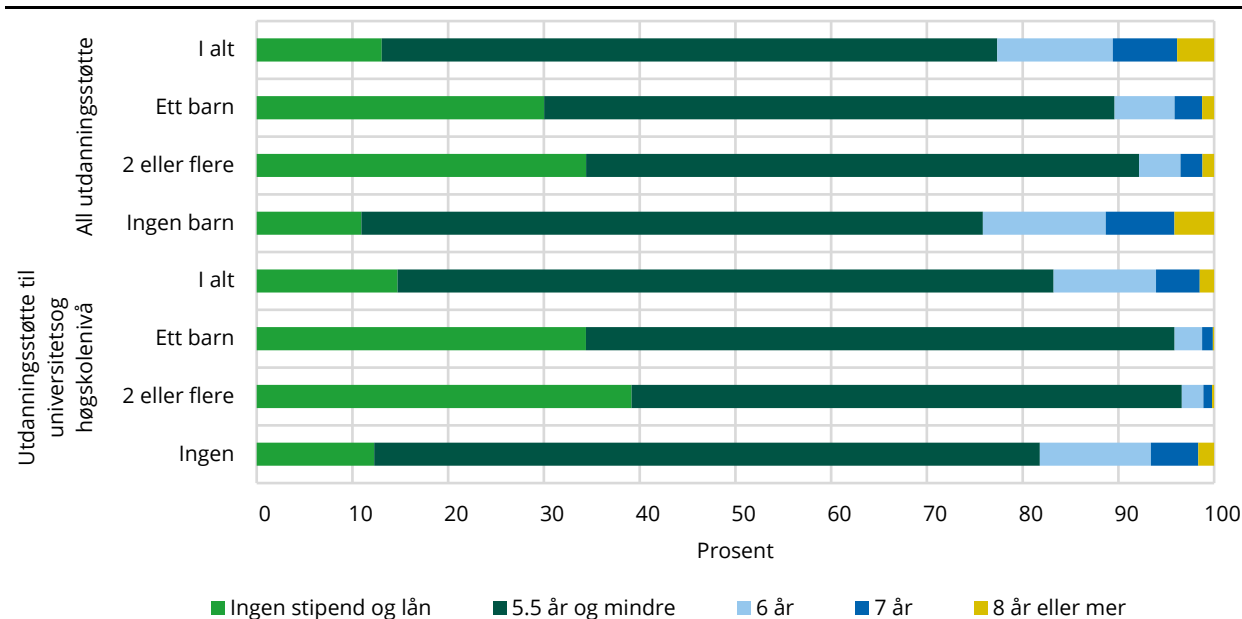
Studenter med barn har et annerledes bruksmønster av stipend og lån enn studenter uten barn. Med barn regner vi biologiske eller adopterte barn som var 16 år og yngre ved utgangen av 2011. Generelt sett er det en klart større andel blant studentene med barn som ikke mottok noen form for stipend og lån i perioden. Dette gjelder 30 prosent av studentene med ett barn og 34 prosent av studentene med to barn.

Begrenser vi oss til å se bare på stipend og lån til universitets- og høgscoleutdanning er andelen som ikke mottar stipend og lån enda høyere, med fire av ti blant studentene med to eller flere barn som ikke mottok stipend og lån. Andelen er også høyere blant studenter med ett barn sammenlignet med de uten barn.

Det kan være flere grunner til at studenter med barn i mindre grad mottar stipend og lån. Deler av studentene med barn er godt voksne (45 år og eldre), som vil si at de har redusert tilgang på lån fra Lånekassen. Det var også krav om studiebrøk over 50 prosent for å kvalifisere til stipend og lån, da det frem til studieåret 2020/2021 ikke var mulig å få stipend og lån til deltidsutdanning som var mindre enn 50 prosent av en fulltidsutdanning (Lånekassen, 2021).

18 prosent av studentene som ikke hadde barn ved studiestart i 2011 mottok stipend og lån til universitets- og høgscoleutdanning i minst 6 år. Det var mindre vanlig å motta stipend og lån i så mange år blant studentene med barn, hvor 5 prosent mottok stipend og lån til universitets- og høgscoleutdanning i 6 år eller mer.

Figur 4.7 Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen, antall barn ved studiestart i 2011 og type stipend og lån. Andel

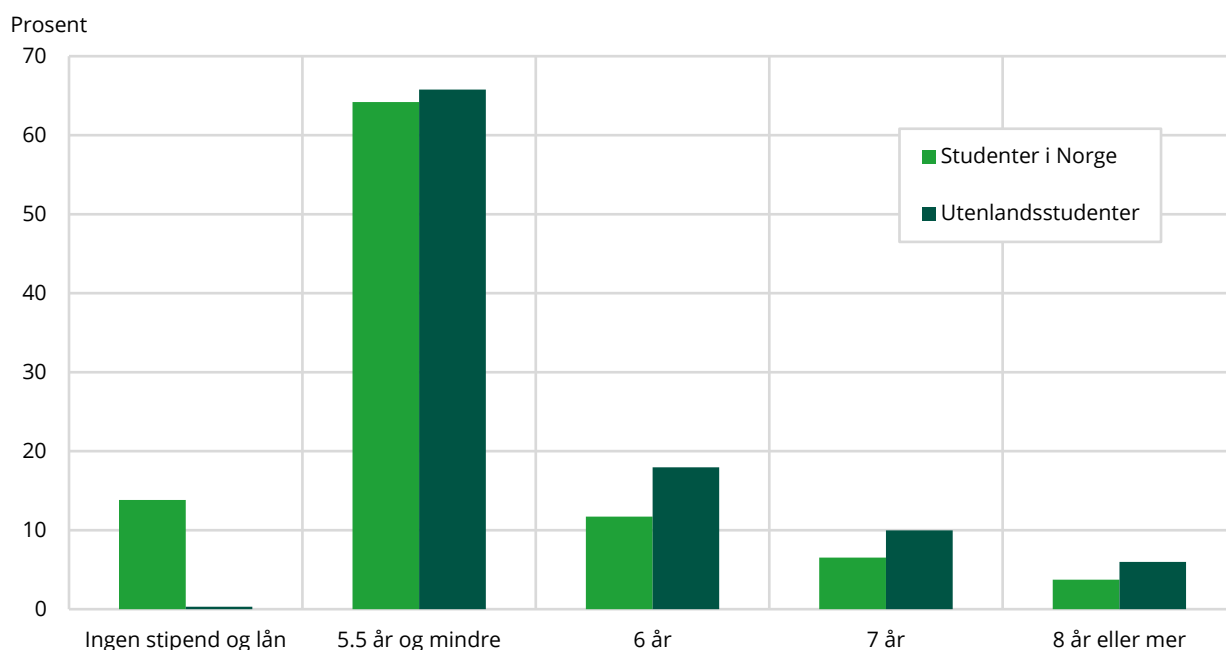
Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen. Se tallgrunnlag i Tabell A4.7 (Vedlegg A: Tallgrunnlag)

Utenlandsstudentene benytter flere år med stipend og lån

Studentene fra Norge som begynte på studier i utlandet i studieåret 2011/2012 brukte flere år med stipend og lån enn de som begynte på en utdanning i Norge. Tilnærmet ingen står oppført uten noen form for stipend og lån i perioden, og 6 prosent benyttet 8 år eller mer med stipend og lån. Det er også en noe større andel som brukte 6 og 7 år med stipend og lån sammenlignet med studentene som begynte i Norge i 2011/2012.

En viktig forklaringsfaktor i hvorfor utenlandsstudentene oftere bruker flere år med stipend og lån ligger i at utenlandsstudentene oftere begynner direkte i en gradsutdanning, det vil si bachelor, integrert master eller profesjonsutdanning. Blant de nye studentene i studieåret 2011/2012 inkluderes også de som begynner på kortere utdanninger, slik som årsstudium. Dette er likevel ikke utbredt blant de som begynner å studere i utlandet. Det vil altså blant studentene som begynte i Norge være en gruppe studenter som ikke har intensjoner om å fullføre en gradsutdanning, og som benytter få til ingen år med stipend og lån.

Figur 4.8 Nye studenter i universitets- og høgscoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og studenttype. Andel

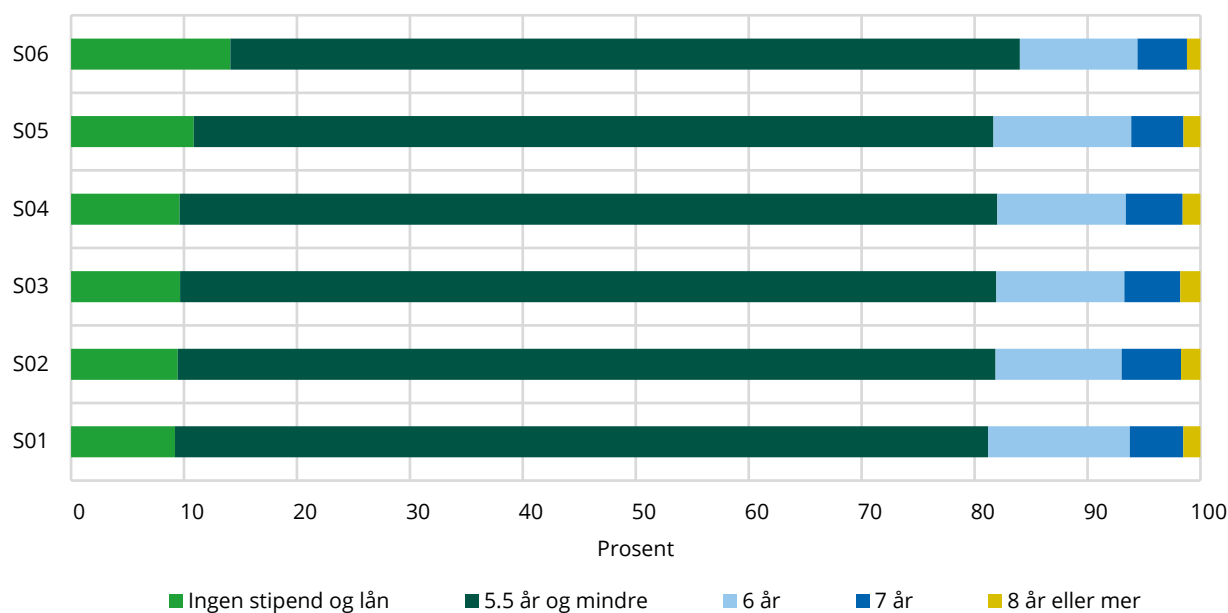

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen. Se tallgrunnlag i Tabell A4.8 (Vedlegg A: Tallgrunnlag)

Sentralitet

Hvor sentralt den enkelte student har vokst opp, målt gjennom sentralitet på den enkeltes bostedskommune ved 16 års alder, gir små utslag i bruken av stipend og lån fra Lånekassen. Det er en noe større andel som ikke mottok stipend og lån blant studentene fra de minst sentrale kommunene (sentralitet 6). En nærmere analyse av betydningen av sentralitet vil kreve at man tar hensyn til en rekke faktorer som alder, utdanningstype, lokale utdanningstilbud, studiebrøk med mer. Denne rapporten går ikke nærmere inn på dette.

Figur 4.9 Nye studenter i universitets- og høgscoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og sentralitet på bostedskommune ved 16 år. Andel

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen. Se tallgrunnlag i Tabell A4.9 (Vedlegg A: Tallgrunnlag)

5. Hva kjennetegner utdanningsløpene blant de som mottar stipend og lån i mange år?

Av de 45 041 personene som var nye i universitets- og høyskoleutdanning i studieåret 2011/2012 mottok 7 551 av disse minst 6 år med stipend og lån til dette utdanningsnivået frem til 2022/2023 (tabell 3.2).

Antallet som bruker mange år med stipend og lån øker når vi teller med stipend og lån de har mottatt til andre utdanningstyper. 10 204 studenter har brukt 6 år eller mer med stipend og lån når vi teller med stipend og lån til andre utdanninger som teller mot maksimumsgrensen, det vil si folkehøgskole, bibelskole, privatister, fagskoleutdanning samt grunnskole eller videregående for voksne. Vi teller med stipend og lån til disse utdanningstypene både før og etter 2011, for å gi et riktigere bilde av hvor mange år med stipend og lån den enkelte har mottatt.

5.1. Utdanningsløpet

Flertallet er bachelorstudenter

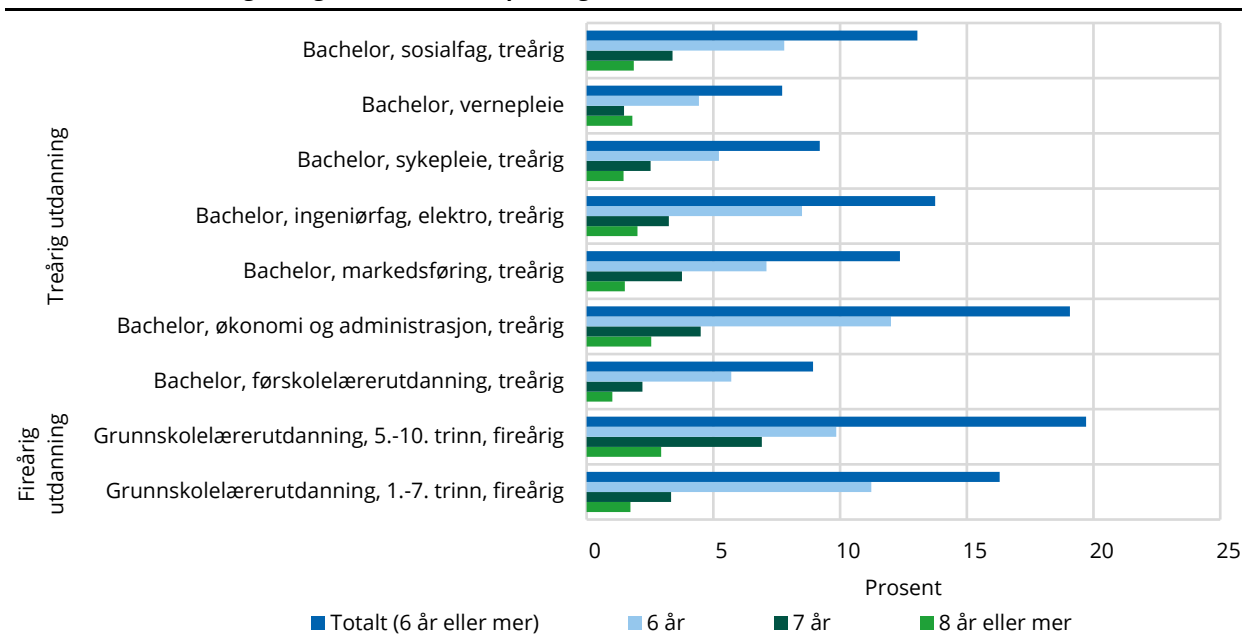
Flertallet av studentene som var nye i universitets- og høyskoleutdanning i studieåret 2011/2012, begynte på en utdanning på bachelornivå. Bachelorutdanninger er sammen med integrert master en naturlig inngang til høyere utdanning, da opptakskravet vanligvis er studiekompetanse fra videregående eller tilsvarende. Se vedleggstabell B1 for bruk av stipend og lån blant studenter som begynte på bachelor- og masterutdanning i studieåret 2011/2012.

De største fagfeltene blant de nye studentene i 2011/2012 var helse-, sosial- og idrettsfag og økonomiske og administrative fag, med henholdsvis 21 og 20 prosent av studentene. Studentenes fagfelt vil kunne påvirke hvor mange som bruker flere år med stipend og lån, da noen fagfelt i større grad består av lengre masterutdanninger enn andre. Dette er likevel bare fagfelt det første året man studerer, og betyr ikke at studentene ble værende i en utdanning i samme fagfelt over tid. Vi går derfor ikke nærmere inn på omfang av stipend og lån i lys av fagfelt.

Bruk av stipend og lån i de vanligste utdanningene

Figur 5.1 viser andelen som har mottatt mange år med stipend og lån blant de som begynte i utdanningene som var mest populære blant de nye studentene i 2011/2012. Bruken av stipend og lån betyr ikke at man brukte like mange år på den spesifikke graden, men at man frem til 2022/2023 har mottatt så og så mange år med stipend og lån. For eksempel er det størst andel som har brukt 8 år eller mer med stipend og lån blant de som begynte i grunnskolelærerutdanning i 2011/2012. Dette er en utdanningstype med lengre varighet enn de andre utdanningene inkludert i figuren, og kan være en del av forklaringen. Det betyr likevel ikke at alle som har brukt 6 år eller mer var forsinket i den spesifikke utdanningen, da det er vanlig å bytte utdanning og ha opphold fra studiene. En annen rapport fra Statistisk sentralbyrå har vist at en av fire som var nye på en gradsutdanning i 2012 sluttet på utdanningen, og dette er spesielt vanlig i de første studieårene (Andresen & Lervåg, 2022).

Andelen som bruker 6 år eller mer med stipend og lån varierer mellom 8 til 20 prosent mellom studentene som begynte i de ulike utdanningene. Merk at dette ikke forteller oss noe om bruken av tilgjengelig stipend og lån – vi vet ikke om studentene brukte lang tid på å fullføre en spesifikk utdanning, om de fullførte og bygde på med toårig master, om de byttet utdanning underveis eller andre utdanningsvalg på veien.

Figur 5.1 Nye studenter i universitets- og høyskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter de mest populære utdanningene og antall år med stipend og lån fra Lånekassen. Andel

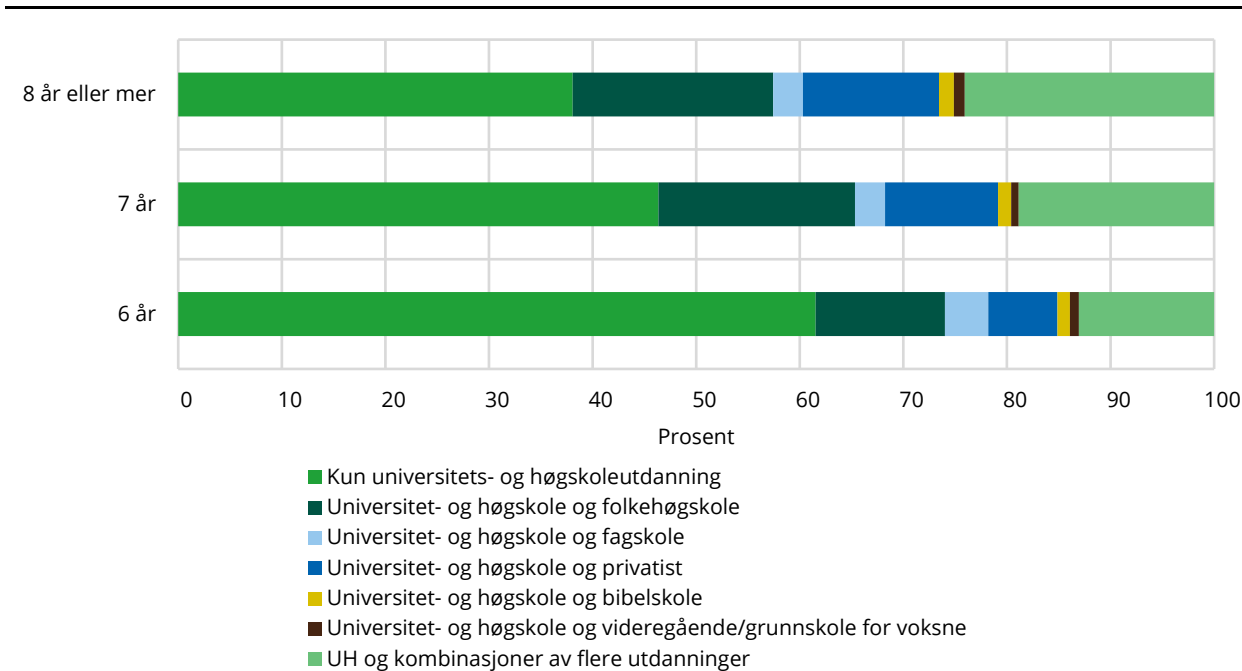
Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen. Se tallgrunnlag i Tabell A5.1 (Vedlegg A: Tallgrunnlag)

Hva har de mottatt stipend og lån til?

Studenter som makser antall år med stipend og lån har som regel fått stipend og lån til flere typer utdanning enn universitets- og høyskoleutdanning alene. Blant de 45 041 personene som var nye i universitets- og høyskoleutdanning i studieåret 2011/2012 hadde 9 696 personer mottatt stipend og lån til andre utdanninger enn universitets- og høyskoleutdanning frem til 2022/2023. Dette utgjør i underkant av 22 prosent av populasjonen.

Det å motta stipend og lån til flere typer utdanning har direkte sammenheng med totalt antall år med stipend og lån en person har mottatt. Når vi ser til studentene som har brukt 8 år eller mer med stipend og lån har hele 62 prosent mottatt stipend og lån til annen utdanning i tillegg til universitets- og høyskoleutdanning. Det samme gjaldt 54 prosent av de som mottok stipend og lån i 7 år, og 39 prosent blant de som mottok stipend og lån i 6 år. Andelen som bare mottok stipend og lån til universitets- og høyskoleutdanning er altså mindre jo flere år studenten mottok stipend og lån.

Blant studentene som var nye i universitets- og høyskoleutdanning i studieåret 2011/2012 var det mest vanlig å ha mottatt stipend og lån til universitets- og høyskoleutdanning i kombinasjon med folkehøgskole. Dette gjaldt 19 prosent av de som hadde brukt 8 år eller mer med stipend og lån. Merk at andelen bare omfatter de som har mottatt stipend og lån til disse to utdanningstypene, og teller ikke med de som har kombinert flere typer utdanning enn disse to. 13 prosent har fått stipend og lån som privatist i tillegg til universitets- og høyskoleutdanning. 24 prosent av de som mottok 8 år eller mer med stipend og lån har kombinert stipend og lån til flere utdanningstyper, og denne kategorien inkluderer også de som har mottatt stipend og lån til ukjent utdanning på videregående nivå (se neste avsnitt).

Figur 5.2 Nye studenter i universitets- og høyskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter kombinasjoner av utdanningsaktiviteter og antall år med stipend og lån fra Lånekassen. Andel

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen. Se tallgrunnlag i Tabell A5.2 (Vedlegg A: Tallgrunnlag)

Stipend og lån til annen utdanning

Blant studentene som fikk stipend og lån fra Lånekassen til en utdanning på videregående nivå (NUS 3 og 4), gjenstår det en gruppe som ikke kan plasseres i kategoriene folkehøgskole, fagskole, bibelskole, privatisteksamen eller grunnskole/videregående for voksne i samme periode som de fikk stipend og lån. Dette gjelder 3 036 av de 9 696 personene som mottok stipend og lån til andre utdanninger enn universitets- og høyskoleutdanning frem til 2022/2023. Det mangler detaljer rundt deres utdanningsaktivitet, så vi vet ikke helt sikkert hva disse personene fikk stipend og lån til, utenom at det var på videregående nivå.

77 prosent i gruppen med ukjent utdanningsaktivitet er mellom 19–24 år. Det er rimelig å anta at mange av disse 3 036 studentene fikk stipend og lån etter del 3 mens de fullførte videregående. De som ønsker å fullføre påbegynt videregående opplæring i alderen 19-24 år, kan velge om de vil ta videregående opplæring for unge eller som voksen. Personer som er 21 år eller eldre kan søke Lånekassen om stipend og lån, og dermed stå oppført med stipend og lån på videregående nivå uten at de er registrert som voksne i videregående/grunnskole. Videre er det slik at data på elever ved kunstskoler og lengre språkkurs ikke finnes i NUDB, og dette er to aktiviteter som også kvalifiserer til stipend og lån etter del 3 fra Lånekassen.

Det finnes altså en restkategori med studenter som har mottatt tellende stipend og lån fra Lånekassen til utdanning på videregående nivå hvor vi ikke vet eksakt hvilken type utdanning det var. Det er rimelig å anta at flertallet er i gang med å fullføre videregående, går kunstskole eller tar lengre språkkurs.

Tabell 5.1 gir en oversikt over hvor utbredt det er å motta stipend og lån til de ulike utdanningstypene i del 3 utenom universitets- og høyskoleutdanning. Kategoriene i tabellen er ikke gjensidig utelukkende, fordi personer kan ha fått stipend og lån til mer enn en av disse utdanningene i perioden.

Blant studentene som begynte i universitets- og høyskoleutdanning i 2011 fikk 4 569 stykker stipend og lån til folkehøgskole mellom 2002/2003 og 2022/2023. 2 870 personer har fått stipend og lån til høyere yrkesfaglig utdanning (fagskole) i samme periode. 3 267 har fått stipend og lån som privatist.

Tabell 5.1 Nye studenter i universitets- og høyskoleutdanning i studieåret 2011/2012 og som har mottatt stipend og lån til folkehøgskole, fagskole, bibelskole, privatisteksamen, grunnskole/videregående for voksne og annet

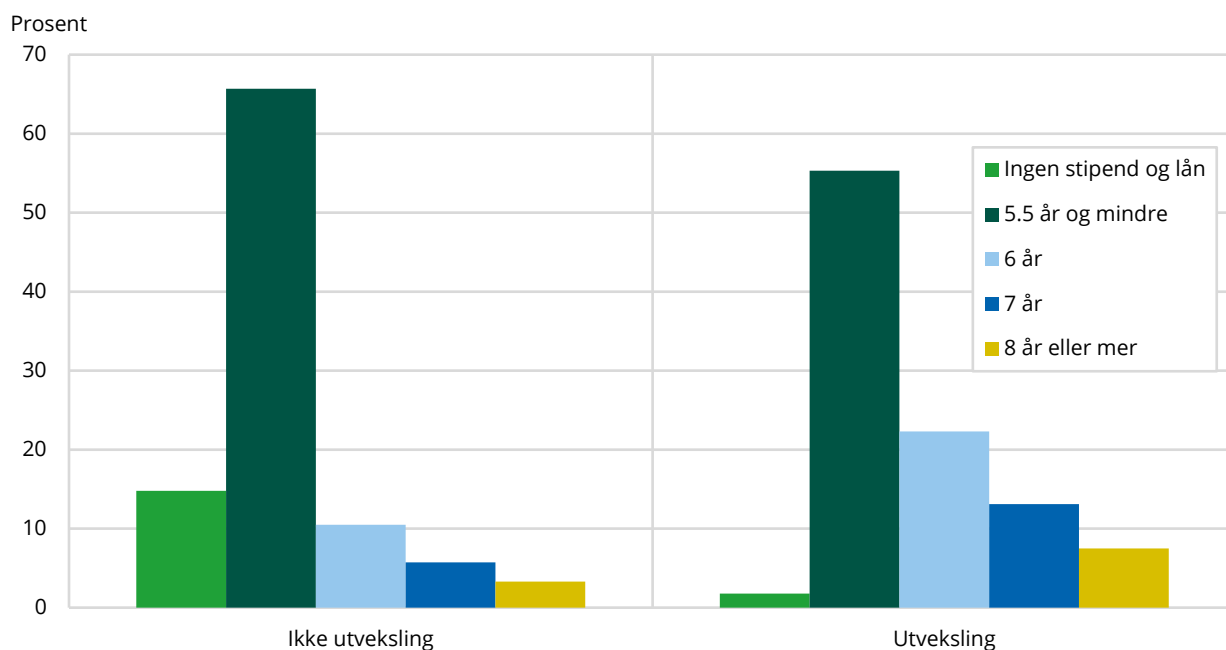
Type utdanning	Antall personer
Folkehøgskole	4 569
Høyere yrkesfaglig utdanning (fagskole)	2 870
Bibelskole	357
Privatisteksamen	3 267
Voksne i videregående/grunnskole	518
Annet (forsinket fullføring av videregående opplæring, lengre språkkurs, kunstscole, med mer)	3 036

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen

Uttekslingsopphold

Studenter som har vært på utveksling minst en gang fra studieåret 2011/2012 frem til 2022/2023 bruker oftere flere år med stipend og lån enn øvrige studenter. Dette kan ha sammenheng med studentenes alder, da utvekslingsstudenter oftere er yngre og i en annen livssituasjon enn eldre studenter (Rørheim, 2023). I tillegg har studentene som drar på utveksling oftere foreldre med høyere utdanning (Rørheim, 2023), og vi finner også at studenter med foreldre som har høyere utdanning oftere maksjer antall år med stipend og lån. Det er altså ikke sikkert at det er utvekslingen i seg selv som forklarer bruk av mange år med stipend og lån, men heller trekk ved den enkelte og valg av lengre utdanningsløp blant de som tenderer til å velge utveksling.

Figur 5.3 Nye studenter i universitets- og høyskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og utvekslingsopphold i perioden 2011/2012 til 2022/2023. Andel

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen. Se tallgrunnlag i Tabell A5.3 (Vedlegg A: Tallgrunnlag)

For å undersøke utvekslingsopphold og bruk av stipend og lån nærmere har vi i figur 5.4 inkludert foreldrenes utdanningsnivå blant studenter som var 24 år og yngre ved oppstart i 2011/2012.

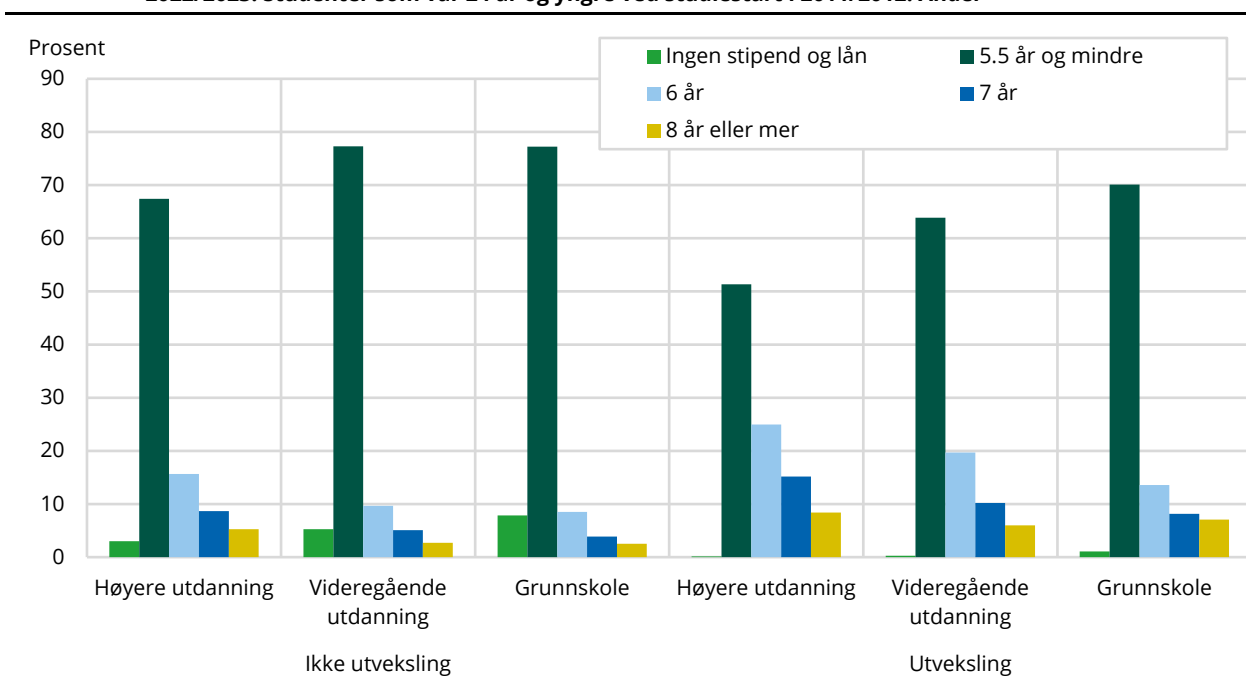
Figuren viser hvordan mønstrene i mottak av stipend og lån er sammensatt. Unge studenter som drar på utveksling bruker tilnærmet alltid stipend og lån. Andelen som bruker mange år med

stipend og lån øker jo høyere utdanningsnivå foreldrene har, og dette gjelder også for gruppen som ikke drar på utveksling. Generelt er andelen som bruker 6 år eller mer med stipend og lån lavere blant de som ikke drar på utveksling, og dette gjelder uansett utdanningsnivå hos foreldrene.

49 prosent av de unge studentene med foreldre som har høyere utdanning og som dro på utveksling brukte 6 år eller mer med stipend og lån. Det samme gjelder 30 prosent av de unge studentene med foreldre som har høyere utdanning og som ikke dro på utveksling. Utveksling i seg selv ser altså ut til å være en bidragsyter til økt bruk av stipend og lån, samtidig som foreldrenes utdanningsnivå også er sentralt.

Figur 5.4 Nye studenter i universitets- og høyskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen, foreldrenes utdanningsnivå og utvekslingsopphold i perioden 2011/2012 til 2022/2023. Studenter som var 24 år og yngre ved studiestart i 2011/2012. Andel

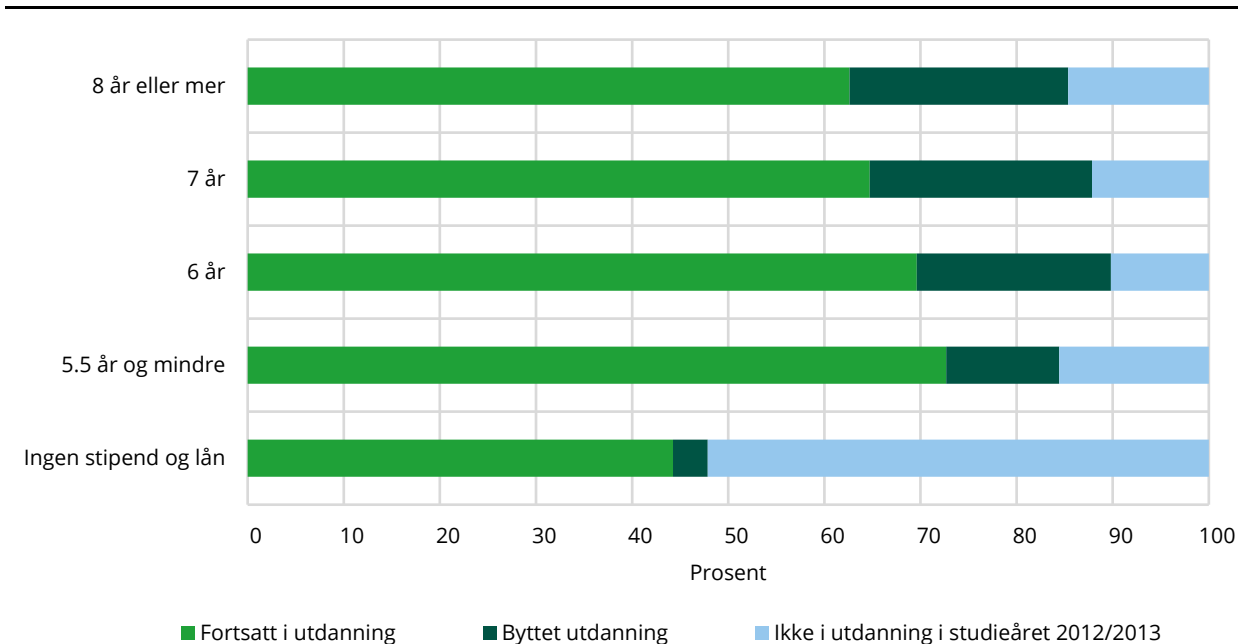
Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen. Se tallgrunnlag i Tabell A5.4 (Vedlegg A: Tallgrunnlag)

Frafall og bytter i første studieår

Figur 5.5 viser status blant studentene etter første studieår og i overgangen til neste studieår (2011/2012 til 2012/2013). Merk at de som er registrert med 'ikke i utdanning i studieåret 2012/2013' kan ha forlatt utdanningen, men at kategorien også inkluderer enkeltemnestudenter og de som tar årsstudium og som derfor skulle bli ferdige i løpet av et år.

Blant studenter som bruker 8 år eller mer med stipend og lån er det en særskilt høy andel som byttet utdanning (23 prosent) eller hadde avbrudd tidlig i eget studieløp ved at de ikke er i utdanning påfølgende studieår (15 prosent). Jo flere bytter og avbrudd en person har, jo flere år med stipend og lån er det sannsynlig at man må bruke før man får fullført en utdanning.

Gruppen som ikke mottok stipend og lån i hele perioden skiller seg ut, da over halvparten ikke var registrert i utdanning i studieåret 2012/2013.

Figur 5.5 Nye studenter i universitets- og høgscoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og status etter første studieår. Andel

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen. Se tallgrunnlag i Tabell A5.5 (Vedlegg A: Tallgrunnlag)

Fullføring av utdanning og antall år med stipend og lån – hva har den enkelte har bestått?

Tabell 5.2 gir en oversikt over den høyeste utdanningen en person har fullført i perioden 2011/2012 til 2022/2023. Innen utgangen av studieåret 2022/2023 hadde 46 prosent av studentene fullført en utdanning på bachelornivå. 29 prosent hadde fullført en utdanning på masternivå. Ytterligere 1 prosent hadde fullført en doktorgrad. Til sammen forteller dette at 76 prosent av studentene som var nye i universitets- og høgscoleutdanning i 2011/2012 fullførte en utdanning på universitets- og høgscolenivå i perioden frem til 2022/2023.

20 prosent fullførte ingen ny utdanning i perioden, uavhengig av nivå. Små andeler blant studentene fullførte utdanning på videregående og grunnskolenivå (4 prosent) og i fagskole (1 prosent).

Tabell 5.2 Nye studenter i universitets- og høgscoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter fullført utdanningsnivå i 2022/2023. Antall og andel

	Antall	Andel
Ingen fullført utdanning	8 639	19,2
Videregående og grunnskolenivå	1677	3,7
Fagskole	510	1,1
Bachelornivå	20 686	45,9
Masternivå	13 017	28,9
Doktorgrad	512	1,1
I alt	45 041	100,0

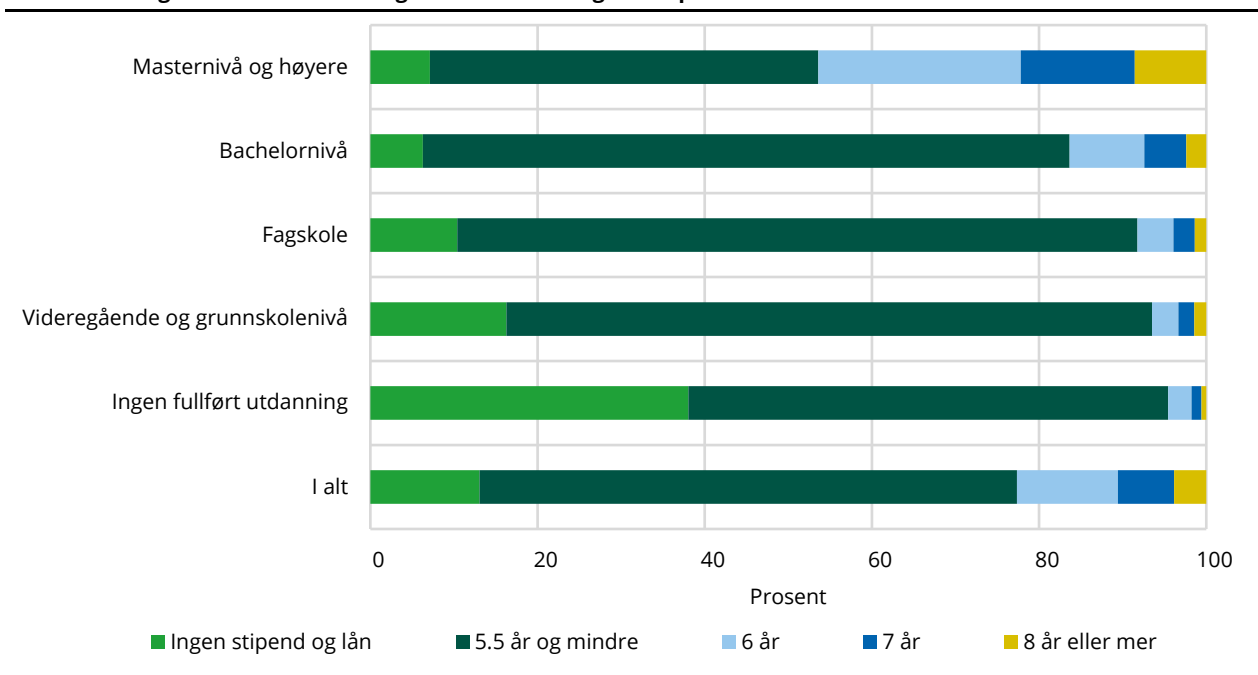
Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen

Figur 5.6 viser hvor mange år med stipend og lån studentene har mottatt, fordelt på deres høyeste fullførte utdanning innen 2022/2023. En stor andel blant studentene som oppnådde utdanning på masternivå og høyere, hadde mottatt stipend og lån i 6 år og mer. Nærmere 9 prosent hadde mottatt minst 8 år med stipend og lån blant de med fullført mastergrad i perioden.

16 prosent av de som fullførte en utdanning på bachelornivå har fått stipend og lån i 6 år eller mer. Andelen som har mottatt 6 år eller med stipend og lån minker enda mer når vi ser til de som har

fullført utdanninger på lavere nivå. Forskjellene i bruk av stipend og lån forteller aller mest om hvordan varigheten på utdanningsnivåene man har fullført er ulik.

Figur 5.6 Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og fullført utdanningsnivå i perioden. Andel

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen. Se tallgrunnlag i Tabell A5.6 (Vedlegg A: Tallgrunnlag)

5 prosent av de som innen 2023 ikke hadde fullført en utdanning på universitets- og høgskolenivå hadde likevel 6 år og mer i stipend og lån i sitt navn. Dette er de som fullførte noe på videregående nivå, fagskolenivå eller som ikke fullførte noen utdanning i perioden. Dette utgjør 544 av de 10 826 som ikke fullførte noe på universitets- og høgskolenivå. De har altså mottatt stipend og lån over en lengre periode, men så langt uten å oppnå en grad på universitets- og høgskolenivå. Dette trenger ikke å være stipend og lån til universitets- og høgskoleutdanning, men for eksempel et løp bestående av folkehøgskole, fagskole, privatisteksamener og flere år i universitets- og høgskoleutdanning.

Tabell 5.3 viser forekomsten av visse kjennetegn og bruk av stipend og lån fra Lånekassen blant de som ikke hadde fullført en utdanning på universitets- og høgskolenivå innen 2022/2023 (544 personer). En langt større andel i denne gruppen har barn (43 prosent) sammenlignet med alle som startet i 2011/2012 (10 prosent). Merk at gruppene ikke er gjensidig utelukkende, og en person kan ha mottatt stipend og lån til flere utdanningsaktiviteter i tabellen.

Tabell 5.3 Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012 som ikke fullførte en utdanning på universitets- og høgskolenivå i perioden, etter felles kjennetegn. Antall og andel

	Antall	Andel
Stipend og lån		
Privatist	155	28,5
Grunnskole eller videregående for voksne	19	3,5
Folkehøgskole	129	23,7
Bibelskole	11	2,0
Fagskole	104	19,1
Innvandrere	39	7,2
I utdanning de første 5 år (sammenhengende)	294	54,0
Barn	235	43,2

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen

Stipend og lån til videregående eller grunnskole for voksne

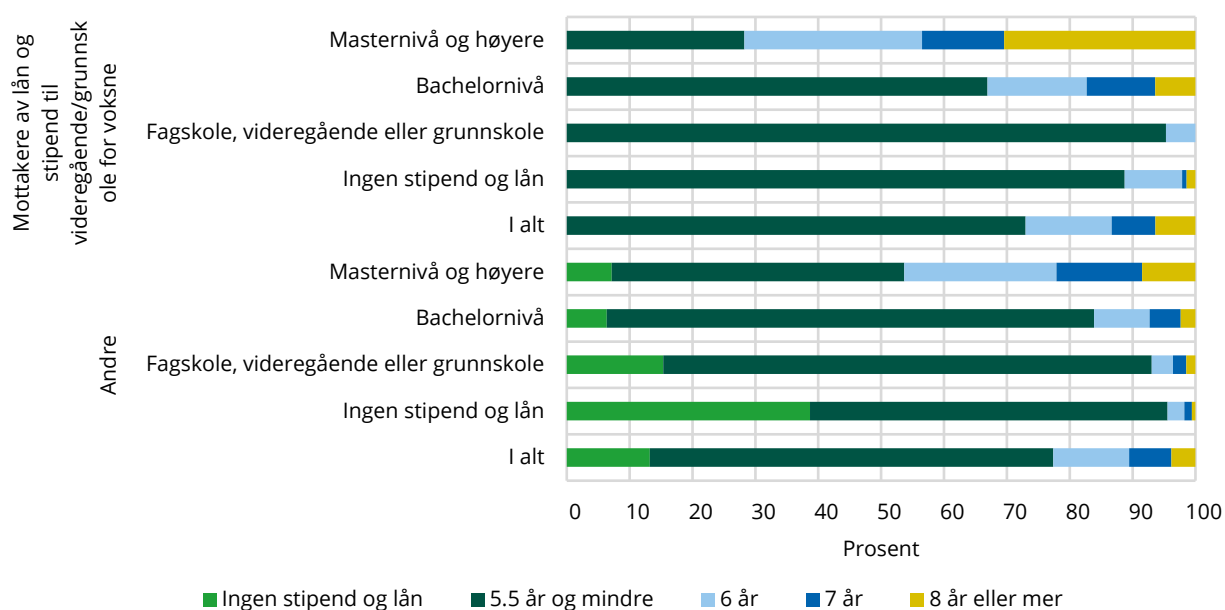
518 personer i populasjonen var registrert som voksne i grunnskole eller videregående i minst ett år mens de mottok stipend og lån fra Lånekassen. Som diskutert tidligere er det mulig at noen flere enn disse 518 personene fikk stipend og lån fra Lånekassen uten at vi fanger dem opp som voksne i grunnskole og videregående i våre utdanningsdata. 24 prosent av de som mottok stipend og lån for å ta grunnskole eller videregående opplæring var innvandrere.

I figur 5.7 sammenligner vi studentene som har mottatt stipend og lån til grunnskole eller videregående opplæring med øvrige studenter, fordelt på hvilket utdanningsnivå de hadde oppnådd innen høsten 2023.

6 prosent av nye studenter i 2011/2012 som hadde mottatt stipend og lån til videregående eller grunnskole for voksne nådde maksgrensen for stipend og lån innen 2022/2023. Blant de som ikke hadde mottatt stipend og lån til videregående eller grunnskole for voksne var andelen som brukte 8 år eller mer med stipend og lån på 4 prosent.

Blant studentene som hadde mottatt stipend og lån til videregående eller grunnskole for voksne og som fullførte en masterutdanning, hadde 30 prosent brukt 8 år eller mer med stipend og lån. Merk likevel at dette utgjør få personer i antall, noe som i seg selv kan skyldes at man ender opp med mye lån dersom man tar lang universitets- og høyskoleutdanning etter å ha mottatt stipend og lån for å gjennomføre videregående eller grunnskole. Blant øvrige studenter som oppnådde en utdanning på masternivå i perioden hadde 9 prosent brukt 8 år eller mer med stipend og lån.

Figur 5.7 Nye studenter i universitets- og høyskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen, stipend og lån etter del 3 til videregående og grunnskole og fullført utdanningsnivå i perioden. Andel

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen. Se tallgrunnlag i Tabell A5.7 (Vedlegg A: Tallgrunnlag)

Utenlandsstudenter og fullført utdanning

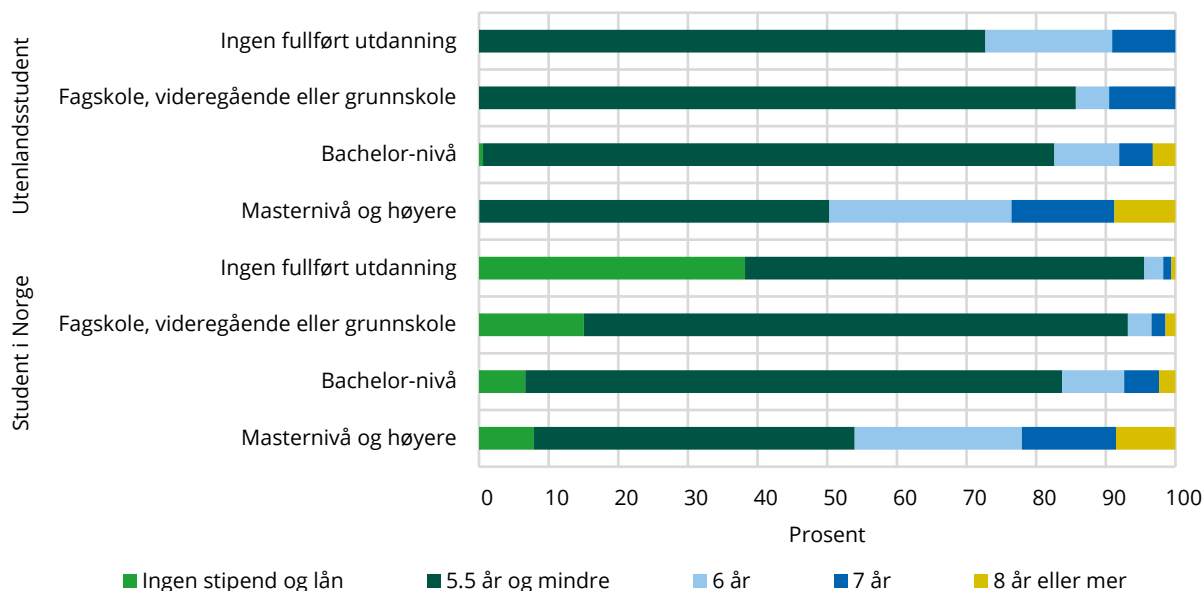
2 557 av de 45 041 studentene som var nye i universitets- og høyskoleutdanning i 2011/2012 begynte på en utdanning i utlandet. Dette utgjør 6 prosent av studentene.

Nærmere halvparten (48 prosent) av utenlandsstudentene var registrert med fullført utdanning på masternivå innen 2023. Det samme gjelder 28 prosent av studentene i Norge. Mens 20 prosent av

studentene i Norge ikke hadde fullført utdanning på bachelor eller masternivå, gjelder dette 7 prosent av utenlandsstudentene.

En av fire som har fullført utdanning på masternivå har brukt 7 år eller mer med stipend og lån, både i Norge og i utlandet. Blant de som har fullført utdanning på bachelornivå i perioden har 22 prosent brukt mer enn 7 år blant utenlandsstudentene, mot 18 prosent av studentene i Norge.

Figur 5.8 Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen, studenttype og fullført utdanningsnivå i perioden. Andel

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen. Se tallgrunnlag i Tabell A5.8 (Vedlegg A: Tallgrunnlag)

Sykestipend og foreldrestipend

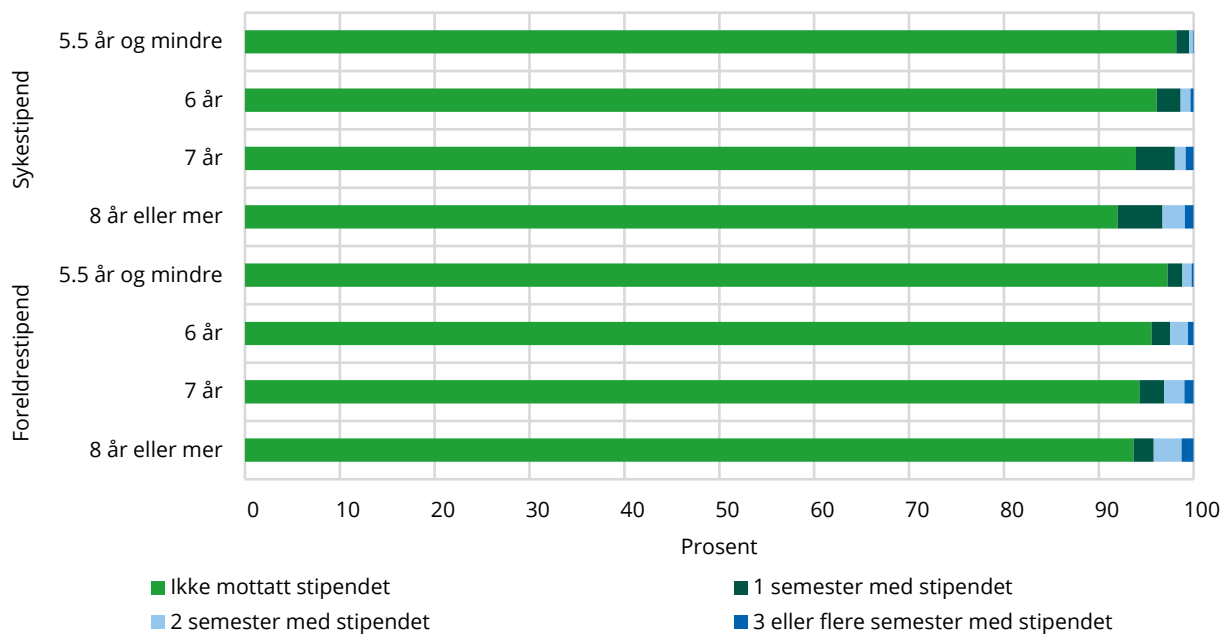
Figur 5.9 viser andelen av studentene som har mottatt stipend og lån som har fått sykestipend og foreldrestipend, fordelt etter antall semestre de har mottatt stipendet..

Andelen som har mottatt sykestipend er høyest blant studentene som har fått stipend og lån tilsvarende maks grensen. 7 prosent av de som fikk stipend og lån i 8 år eller mer mottok sykestipend i minst ett semester. Andelen som har mottatt sykestipend i minst ett semester er lavere blant de som har fått stipend og lån i 7 år (6 prosent) og de som har mottatt stipend og lån i 6 år (4 prosent). Blant øvrige studenter som har mottatt stipend og lån er andelen som har fått sykestipend i perioden på 2 prosent.

Vi ser det samme mønsteret når vi teller antall semestre den enkelte har fått stipend og lån. Det er en noe større andel blant de som har brukt 8 år eller mer med stipend og lån som har fått sykestipend i mer enn ett semester, sammenlignet med de som har brukt noe færre år med stipend og lån.

7 prosent av de som fikk stipend og lån i 8 år eller mer mottok foreldrestipend i perioden. Mønsteret er likt for foreldrestipend som sykestipend, der andelen studenter som mottok foreldrestipend i flere semestre øker med antall år de mottok stipend og lån fra Lånekassen.

Figur 5.9 Nye studenter i universitets- og høgscoleutdanning i studieåret 2011/2012 og som har mottatt stipend og lån, etter antall semester med sykestipend og foreldrestipend. Andel

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen. Se tallgrunnlag i Tabell A5.9 (Vedlegg A: Tallgrunnlag)

6. Hva har betydning for om en student bruker 8 år med stipend og lån?

For å undersøke om ulike kjennetegn ved studentene og deres studier har statistisk signifikant betydning for om studentene bruker mange år med stipend og lån, har vi benyttet logistiske regresjonsmodeller. Dette er en statistisk metode som anvendes for å se sammenhenger mellom variabler når den avhengige variabelen er todelt – i vårt tilfelle at man bruker 8 år eller mer med stipend og lån eller ikke.

Logistisk regresjon gjør det mulig å si om det i snitt er større eller mindre sannsynlighet for å bruke 8 år med stipend og lån i ulike grupper av studenter når det kontrolleres for de øvrige variablene som er med i analysen. Målet er å identifisere de faktorene som har mest betydning for om en student bruker 8 år med stipend og lån fra Lånekassen.

Styrken på sammenhengene er målt som oddsrater (OR), og indikerer om sammenhengene er statistisk signifikante. Oddsratio over 1 viser at oddsen for å bruke 8 år eller mer med stipend og lån er høyere enn for referansekategorien for et gitt kjennetegn, mens verdier under 1 viser at oddsen er lavere. Ser vi f.eks. på kjønn vil en oddsrate mindre enn 1 indikere at det å være kvinne minker oddsen for å ha hatt et sektorfrfall i forhold til referansegruppen menn. En sammenheng betegnes som statistisk signifikant dersom vi med minst 95 prosent sikkerhet kan si at den ikke skyldes tilfeldigheter.

Resultatene fra modellene er presentert i tabell 6.1. I den første modellen ser vi om det i gjennomsnitt er større eller mindre sannsynlighet for å bruke 8 år med stipend og lån når det kontrolleres for foreldrenes utdanningsnivå, kjønn, innvandringskategori og alder ved studiestart. I modell 2 og 3 legger vi til flere kjennetegn ved studentene og studieløpet.

Merk at det å benytte 8 år med utdanningsstøtte er en såpass sjelden hendelse at det har begrenset mulighetsrommet for modellene vi har kjørt. Det ble vurdert å kjøre separate modeller for de som fullførte en universitets- eller høyskoleutdanning i perioden og de som ikke gjorde det, men datasettet er ikke stort nok da sistnevnte gruppe har for få studenter som benytter 8 år med stipend og lån. Faktorer som direkte fører til økning i antall studieår er heller ikke inkludert i noen av modellene. Dette gjelder for eksempel omfanget på utdanningen man begynte på, om man har fullført en masterutdanning i perioden, og om man har fått stipend for flere enn 1 utdanningstype i perioden og den slags. Dette er faktorer som åpenbart gjør at antall studieår og dermed også år med stipend og lån øker. Nåværende modeller har derfor testet hvorvidt forskjeller i kjennetegn og trekk ved studiene som ikke nødvendigvis øker antall studieår har signifikant betydning for hvorvidt man mottar mange år med stipend og lån.

Metode: Logistisk regresjon

Logistisk regresjon er en metode som modellerer sannsynligheten for at en hendelse inntreffer, i dette tilfellet at man bruker 8 år med stipend og lån, og hvordan hendelsen påvirkes av ulike uavhengige variabler. Logistisk regresjon gjør det mulig å si om det i snitt er større eller mindre sannsynlighet for å bruke 8 år med stipend og lån når det kontrolleres for andre faktorer som kan ha betydning for bruk av stipend og lån. Videre gjør logistisk regresjon det mulig å si noe om hvorvidt sammenhengen mellom å bruke 8 år med stipend og lån og ulike bakgrunnsvariabler er statistisk signifikant. En sammenheng er statistisk signifikant dersom det er stor sannsynlighet for at sammenhengen ikke skyldes tilfeldigheter. Modellene er ikke utfyllende, og det kan være andre forhold som påvirker bruken av maksimalt stipend og lån som vi ikke har mulighet for å fange opp gjennom våre data. Valget om å bruke 8 år med stipend og lån kan også avhenge av uobserverbare faktorer som personlig motivasjon, prestasjon og trivsel på studiet, og utgjør forhold som vi ikke kontrollerer for i analysen.

Tabell 6.1 Resultater fra logistisk regresjon. Oddsratene for å ha brukt 8 år med stipend og lån eller ikke blant studenter som begynte i universitets- og høyskoleutdanning for første gang i studieåret 2011/2012

	Modell 1	Modell 2	Modell 3
Parameter	OR(sig)	OR(sig)	OR(sig)
Konstant (odds)	0,0229	0,0234	0,0304
Foreldrenes utdanningsnivå¹			
Lang høyere utdanning	3,093***	2,566***	2,424***
Kort høyere utdanning	2,024	1,769	1,705
Videregående	1,091***	1,027***	1,014***
Uoppgitt	2,226	2,191	2,218
Kjønn²			
Kvinne	1,321***	1,297***	1,266***
Innvandringskategori³			
Innvandrere	0,802	0,823	0,838
Norskfødte med innvandrerforeldre	0,627	0,612*	0,611*
Alder⁴			
22-24 år	0,763**	0,803	0,829
25-29 år	0,896***	1,076***	1,135***
30 år og eldre	0,204***	0,326***	0,347***
Barn⁵			
Har barn		0,476***	0,500***
Utveksling⁶			
Utvekslet		1,757***	1,802***
Utenlandsstudier⁷			
Utenlandsstudent 2011/2012			1,424***
Utfall første studieår⁸			
Byttet utdanning			1,728***
Ikke i utdanning 2012/2013			1,127***

¹ Referansekategori = Foreldrene har utdanning på grunnskolenivå

² Referansekategori = Mann

³ Referansekategori = Øvrig befolkning

⁴ Referansekategori = 21 år og yngre

⁵ Referansekategori = Har ikke barn

⁶ Referansekategori = Har ikke vært på utveksling i perioden 2011/2012 til 2022/2023

⁷ Referansekategori = Var student i Norge i 2011/2012

⁸ Referansekategori = Fortsatte i samme utdanning i 2012/2013

Signifikansnivå: *** p < 0,001 (0,1%), ** p < 0,01 (1%), * p < 0,05 (5%)

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen

6.1. Tolkning av dataene

Konstanten i samtlige modeller forteller at oddsen for å bruke 8 år eller mer med stipend og lån er lav når alle andre faktorer holdes konstante. I modell 1 er oddsen 0,0229, som indikerer en relativt lav sannsynlighet på 2,24 prosent. Dette gjelder da menn som har foreldre med grunnskoleutdanning, som er 21 år og yngre og tilhører øvrig befolkning.

I modell 1 har foreldrenes utdanningsnivå en signifikant effekt blant de som har foreldre med lang høyere utdanning eller utdanning på videregående nivå. Studenter som har foreldre som har lang høyere utdanning har over tre ganger så høye odds for å bruke 8 år eller mer med stipend og lån sammenlignet med de som har foreldre med grunnskoleutdanning. Kjønn har også en signifikant effekt, da kvinner har en noe høyere odds for å bruke 8 år med stipend og lån enn menn. Innvandringskategori har ikke signifikant effekt. Alder er signifikant for alle grupper, og oddsen for å bruke 8 år eller mer med stipend og lån er mindre enn 1, som tilsier at oddsen er lavere blant studenter eldre enn 21 år enn de yngste studentene.

I modell 2 legger vi til ytterligere faktorer, og det store bildet holder seg stabilt. Studenter som har foreldre med lang høyere utdanning har 2,5 ganger så høye odds for å bruke 8 år eller mer med stipend og lån sammenlignet med de som har foreldre med grunnskoleutdanning. Studenter med barn har lavere odds for å bruke 8 år med stipend og lån sammenlignet med studenter uten barn. Studenter som drar på utveksling i perioden har nesten 1,8 ganger så høy odds for å bruke 8 år med

stipend og lån mot de som ikke drar på utveksling. Både det å ha barn og å dra på utveksling gir signifikante utslag.

I modell 3 legger vi til utenlandsstudier og studiestatus etter 1 år. De øvrige resultatene er noenlunde de samme, og oddsene er fortsatt høyere blant de med foreldre som har lang høyere utdanning sammenlignet med de med foreldre med grunnskoleutdanning. Kjønn er fortsatt signifikant. Blant de som byttet utdanningsaktivitet året etter 2011/2012 er de høyere odds for å bruke 8 år med stipend og lån sammenlignet med de som fortsatte i samme utdanningsaktivitet uten opphold. Oddsen er også noe høyere blant studentene som ikke var i utdanning i 2012/2013, som altså hadde minst ett år med pause i perioden.

Samlet vurdering av resultatene

Med unntak av innvandringskategori er det signifikante resultater for de inkluderte faktorene i samtlige av modellene. Av de personlige kjennetegnene er det særlig det å ha foreldre med lang høyere utdanning som gir høye odds for å bruke 8 år med stipend og lån, noe som kan ses i lys av hvordan disse studentene oftere velger lang utdanning selv. Det å ha barn gir lavere odds for å bruke 8 år med stipend og lån, som kan tenkes å være fordi en del av disse studentene var eldre ved studiestart og dermed fikk redusert lån (45 år og eldre), men også at studentene med barn i mindre grad tillater seg å bruke flere år enn nødvendig.

Uttekslingsopphold gir også høyere odds for å bruke 8 år eller mer med stipend og lån. Uttexlingsopphold er kun tilgjengelig om man går en gradsutdanning, så i kraft av å ha vært på utveksling vil en student også ha brukt flere år i utdanning i forkant. Utenlandsstudentene begynner direkte i en gradsutdanning, og dette kan være deler av forklaringer på at utenlandsstudier gir høyere odds for å bruke 8 år eller mer med stipend og lån.

Frafall fra utdanning etter første studieår og det å bytte utdanning gir også høyere odds for å bruke 8 år eller mer med stipend og lån sammenlignet med de som fortsatte i utdanningen fra 2011/2012 til 2012/2013. På den ene siden tilsier referanse kategorien at man er nærmere å fullføre på normert tid. Likevel er det interessant at gruppen som har ett års opphold fra utdanning i studieåret 2012/2013 likevel har noe høyere odds for å bruke 8 år med stipend og lån enn de som faktisk fortsatte utdanningen det året.

Referanser

- Altmejd, A. (2023). Inheritance of fields of study. IFAU.
<https://www.ifau.se/en/Research/Publications/Working-papers/2023/inheritance-of-fields-of-study/>
- Andresen, S. & Lervåg, M. (2022). Frafall og bytter i universitets- og høyskoleutdanning. Statistisk sentralbyrå, rapporter 2022:6. <https://www.ssb.no/utdanning/hoyere-utdanning/artikler/frafall-og-bytter-i-universitets-og-hogskoleutdanning>
- Bratholmen, Nadine og Instebø, Daniel (2022). Privatister i videregående opplæring. Statistisk Sentralbyrå, rapporter 2022:4. <https://www.ssb.no/utdanning/videregaende-utdanning/artikler/privatister-i-videregaende-opplaering>
- Fazli, N. (2021). Fullførte bachelor- og masterutdanninger. Statistisk sentralbyrå.
<https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/hvor-mange-fullforer-bachelor-eller-master>
- Forskrift om utdanningsstøtte, 2011–2012 (2011). Forskrift om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2011–2012. (FOR-2011-02-24-203). Lovdata. [Forskrift om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2011-2012 - Lovdata](https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2011-02-24-203)
- Forskrift om utdanningsstøtte. (2020). Forskrift om utdanningsstøtte. (FOR-2020-04-15-798). Lovdata. <https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2020-04-15-798>
- Grendal, O. (2022). Slik henger utdanning sammen med foreldrenes utdanningsnivå.
<https://www.ssb.no/utdanning/utdanningsniva/artikler/slik-henger-utdanning-sammen-med-foreldrenes-utdanningsniva>
- Lånekassen (2020). Enklere for eldre studenter. <https://lanekassen.no/nb-NO/presse-og-samfunnskontakt/nyheter/nyhet-enklere-for-eldre-studenter/>
- Lånekassen (2021). Endring i Lånekassens regler fra og med 2021-2022. <https://lanekassen.no/nb-NO/presse-og-samfunnskontakt/nyheter/endring-i-lanekassens-regler-fra-og-med-20212022/>
- Lånekassen (2021). Lånekassen gir ekstra støtte til voksne som vil studere. Statens lånekasse for utdanning. [Lånekassen gir ekstra støtte til voksne som vil studere \(lanekassen.no\)](https://lanekassen.no/lanekassen-gir-ekstra-stotte-til-voksne-som-vil-studere)
- Lånekassen (2022). Utdanningsstøtten 2022. Tall og fakta om Lånekassens kunder og ordninger. Statens lånekasse for utdanning. <https://lanekassen.no/nb-NO/statistikk-og-analyse/innsikt-og-analyse/utdanningsstotten-2022---tall-og-fakta/>
- NOU 2019: 12. (2019). *Lærekraftig utvikling. Livslang læring for omstilling og konkurransevne*. Kunnskapsdepartementet. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2019-12/id2653116/>
- Rørheim, S. (2023). Sosioøkonomisk profil hos studenter i utlandet. Statistisk sentralbyrå, rapporter 2023/22. <https://www.ssb.no/utdanning/hoyere-utdanning/artikler/sosiookonomisk-profil-hos-studenter-i-utlandet>

Appendix A: Tallgrunnlag

Tabell A4.1 Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og kjønn. Andel

	I alt	Ingen stipend og lån	5.5 år og mindre	6 år	7 år	8 år eller mer
Menn	19 126	2 958	12 074	2 210	1 236	648
Kvinner	25 915	2 920	16 885	3 231	1 791	1 088
I alt	45 041	5 878	28 959	5 441	3 027	1 736

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen

Tabell A4.2 Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og innvandringskategori. Andel

	I alt	Ingen stipend og lån	5.5 år og mindre	6 år	7 år	8 år eller mer
Øvrig befolkning	38 729	3 322	25 877	5 051	2 842	1 637
Innvandrere	4 815	2 183	2 175	268	121	68
Norskfødte med innvandrerforeldre	1 272	151	904	122	64	31
I alt	45 041	5 878	28 959	5 441	3 027	1 736

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen

Tabell A4.3 Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og innvandringskategori. Aldersgruppen 24 år og yngre. Andel

	I alt	Ingen utdanningsstøtte	5.5 år og mindre	6 år	7 år	8 år eller mer
Øvrig befolkning	31 988	1 001	22 091	4 723	2 638	1 535
Norskfødte med innvandrerforeldre	1 210	133	862	120	64	31
Innvandrere 0 år	1 307	1 057	242	7	1	0
Innvandrere 1-5 år botid	388	86	241	35	15	11
Innvandrere 6-10 år botid	519	30	378	56	41	14
Innvandrere 11-15 år botid	366	26	251	60	18	11
Innvandrere 16 år og lengre botid	368	33	250	51	17	17
Ukjent innvandringskategori	152	.	.	.	.	.
I alt	36 298					

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen

Tabell A4.4 Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og foreldrenes utdanningsnivå. Andel

	I alt	Ingen stipend og lån	5.5 år og mindre	6 år	7 år	8 år eller mer
Lang høyere utdanning	6 105	182	3 516	1 212	744	451
Kort høyere utdanning	15 096	674	10 084	2 320	1 271	747
Videregående utdanning	17 081	2 057	12 097	1 608	869	450
Grunnskole	3 136	663	2 088	215	102	68
Uoppgitt	99	11	64	11	9	4
Ukjent	3 524	2 291	1 110	75	32	16
I alt	45 041	5 878	28 959	5 441	3 027	1 736

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen

Tabell A4.5 Nye studenter i universitets- og høgscoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen, foreldrenes utdanningsnivå og aldersgruppe. Andel

	I alt	Ingen stipend og lån	5.5 år og mindre	6 år	7 år	8 år eller mer
25 år og eldre						
Lang høyere utdanning	294	58	198	21	7	10
Kort høyere utdanning	1 353	322	853	85	58	35
Videregående utdanning	4 068	1 452	2 252	191	125	48
Grunnskole	1 248	527	643	45	21	12
Uoppgitt/ukjent	1 780	1 002	697	47	22	12
I alt	8 743	3 361	4 643	389	233	117
24 år og yngre						
Lang høyere utdanning	5 811	124	3 318	1 191	737	441
Kort høyere utdanning	13 743	352	9 231	2 235	1 213	712
Videregående utdanning	13 013	605	9 845	1 417	744	402
Grunnskole	1 888	136	1 445	170	81	56
Uoppgitt/ukjent	1 843	1 300	477	39	19	8
I alt	36 298	2 517	24 316	5 052	2 794	1 619

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen

Tabell A4.6 Nye studenter i universitets- og høgscoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og aldersgruppe basert på alder ved utgangen av 2011. Andel

	I alt	Ingen stipend og lån	5.5 år og mindre	6 år	7 år	8 år eller mer
21 år og yngre	30 112	1 394	20 357	4 489	2 471	1 401
22-24 år	6 186	1 123	3 959	563	323	218
25-29 år	3 544	859	2 182	246	164	93
30-44 år	3 923	1 551	2 146	137	65	24
45 år og eldre	1 276	951	315	6	4	0
I alt	45 041	5 878	28 959	5 441	3 027	1 736

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen

Tabell A4.7 Nye studenter i universitets- og høgscoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen, antall barn ved studiestart i 2011 og type stipend og lån. Andel

	I alt	Ingen stipend og lån	5.5 år og mindre	6 år	7 år	8 år eller mer
Ingen	40 575	4 982	28 209	4 706	2 005	673
Ett barn	2 155	741	1 325	62	24	3
2 eller flere	2 311	905	1 328	52	21	5
I alt	45 041	6 628	30 862	4 820	2 050	681

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen

Tabell A4.8 Nye studenter i universitets- og høgscoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og studenttype. Andel

	I alt	Ingen stipend og lån	5.5 år og mindre	6 år	7 år	8 år eller mer
Student i Norge	42 484	5 870	27 277	4 982	2 772	1 583
Utenlandsstudent	2 557	8	1 682	459	255	153
I alt	45 041	5 878	28 959	5 441	3 027	1 736

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen

Tabell A4.9 Nye studenter i universitets- og høgscoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og sentralitet på bostedskommune ved 16 år. Andel

	I alt	Ingen stipend og lån	5.5 år og mindre	6 år	7 år	8 år eller mer
Uoppgitt/ukjent	3 976	2 560	1 304	74	26	12
S01 - mest sentralt	7 073	651	5 092	888	334	108
S02	9 697	915	7 022	1 083	510	167
S03	10 911	1 054	7 885	1 237	540	195
S04	6 486	623	4 696	738	327	102
S05	4 566	496	3 233	557	211	69
S06 - minst sentralt	2 332	329	1 630	243	102	28
I alt	45 041	6 628	30 862	4 820	2 050	681

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen

Tabell A5.1 Nye studenter i universitets- og høgscoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter de mest populære utdanningene og antall år med stipend og lån fra Lånekassen. Andel

	Ingen stipend og lån	5.5 år og mindre	7 år	6 år	8 år eller mer
Fireårig utdanning					
Grunnskolelærerutdanning, 1.-7. trinn, fireårig	41	637	27	14	91
Grunnskolelærerutdanning, 5.-10. trinn, fireårig	26	520	47	20	67
Treårig utdanning					
Bachelor, førskolelærerutdanning, treårig	167	1 444	39	18	101
Bachelor, økonomi og administrasjon, treårig	156	2 000	120	68	320
Bachelor, markedsføring, treårig	37	778	35	14	66
Bachelor, ingeniørfag, elektro, treårig	83	475	21	13	55
Bachelor, sykepleie, treårig	219	2 840	85	49	176
Bachelor, vernepleie	72	490	9	11	27
Bachelor, sosialfag, treårig	28	485	20	11	46

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen

Tabell A5.2 Nye studenter i universitets- og høgscoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter kombinasjoner av utdanningsaktiviteter og antall år med stipend og lån fra Lånekassen. Andel

	I alt	Ingen stipend og lån	5.5 år og mindre	6 år	7 år	8 år eller mer
Kun universitets- og høgscoleutdanning	26 114	0	20 705	3 345	1 403	661
Universitet- og høgscole, og folkehøgscole	3 079	0	1 490	679	574	336
Universitet- og høgscole, og fagscole	1 978	0	1 612	228	88	50
Universitet- og høgscole, og privatist	2 137	0	1 216	363	330	228
Universitet- og høgscole, og bibelscole	272	0	144	65	38	25
Universitet- og høgscole, og videregående/grunnskole for voksne	319	0	232	47	22	18
UH og kombinasjoner av flere utdanninger	4 515	0	2 816	710	571	418
I alt	38 414	0	28 215	5 437	3 026	1 736

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen

Tabell A5.3 Nye studenter i universitets- og høgscoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og utvekslingsopphold i perioden 2011/2012 til 2022/2023. Andel

	I alt	Ingen stipend og lån	5.5 år og mindre	6 år	7 år	8 år eller mer
Ikke utveksling	39 008	5 771	25 622	4 095	2 236	1 284
Utteksling	6 033	107	3 337	1 346	791	452
I alt	45 041	5 878	28 959	5 441	3 027	1 736

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen

Tabell A5.4 Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen, foreldrenes utdanningsnivå¹ og utvekslingsopphold i perioden 2011/2012 til 2022/2023. Studenter som var 24 år og yngre ved studiestart i 2011/2012. Andel

	Ikke utveksling						Utteksling					
	I alt	Ingen stipend og lån	5.5 år og mindre	6 år	7 år	8 år eller mer	I alt	Ingen stipend og lån	5.5 år og mindre	6 år	7 år	8 år eller mer
Høyere utdanning	15 615	470	10 527	2 443	1 353	822	3 939	6	2 022	983	597	331
Videregående utdanning	11 424	601	8 830	1 104	582	307	1 589	4	1 015	313	162	95
Grunnskole	1 704	134	1 316	145	66	43	184	2	129	25	15	13
Uoppgitt/ukjent	1 730	1 237	433	34	18	8	113	63	44	5	1	0
I alt	30 473	2 442	21 106	3 726	2 019	1 180	5 825	75	3 210	1 326	775	439

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen

Tabell A5.5 Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og status etter første studieår. Andel

	I alt	Ingen stipend og lån		5.5 år og mindre			6 år			7 år			8 år eller mer		
		I alt	Andel	I alt	Andel	I alt	Andel	I alt	Andel	I alt	Andel	I alt	Andel		
Byttet utdanning		5 810		213		3 403		1 099		700				395	
Fortsatt i utdanning		30 481		2 601		21 046		3 788		1 959				1 087	
Ikke i utdanning året etter		8 750		3 064		4 510		554		368				254	
I alt		45 041		5 878		28 959		5 441		3 027				1 736	

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen

Tabell A5.6 Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og fullført utdanningsnivå i perioden. Andel

	I alt		Bruk av stipend og lån				
	Antall	Andel	Ingen stipend og lån	5.5 år og mindre	6 år	7 år	8 år eller mer
Videregående og grunnskolenivå	1 677	3,7	273	1 295	53	32	24
Fagskole	510	1,1	53	415	22	13	7
Bachelornivå	20 686	45,9	1 300	16 005	1 849	1 035	497
Masternivå	13 017	28,9	793	6 078	3 206	1 811	1 129
Doktorgrad	512	1,1	172	207	71	33	29
Ingen fullført utdanning	8 639	19,2	3 287	4 959	240	103	50
I alt	45 041	100,0	5 878	28 959	5 441	3 027	1 736

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen

Tabell A5.7 Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen, stipend og lån etter del 3 til videregående og grunnskole og fullført utdanningsnivå i perioden. Andel

	Øvrige studenter						Stipend og lån til videregående/grunnskole for voksne					
	I alt	Ingen stipend og lån	5.5 år og mindre	6 år	7 år	8 år eller mer	I alt	Ingen stipend og lån	5.5 år og mindre	6 år	7 år	8 år eller mer
Fagskole, videregående eller grunnskole	2 123	326	1 649	72	45	31	64	0	61	3	0	0
Bachelornivå	20 420	1 300	15 827	1 807	1 006	480	266	0	178	42	29	17
Masternivå og høyere	13 483	965	6 272	3 264	1 838	1 144	46	0	13	13	6	14
Ingen fullført utdanning	8 497	3 287	4 833	227	102	48	142	0	126	13	1	2
I alt	44 523	5 878	28 581	5 370	2 991	1 703	518	0	378	71	36	33

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen

Tabell A5.8 Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen, studenttype og fullført utdanningsnivå i perioden. Andel

	Student i Norge						Utenlandsstudent					
	I alt	Ingen stipend og lån	5.5 år og mindre	6 år	7 år	8 år eller mer	I alt	Ingen stipend og lån	5.5 år og mindre	6 år	7 år	8 år eller mer
Fagskole, videregående eller grunnskole	2 166	326	1 692	74	43	31	21	0	18	1	2	0
Bachelornivå	19 483	1 293	15 018	1 737	977	458	1 203	7	987	112	58	39
Masternivå og høyere	12 229	964	5 632	2 937	1 652	1 044	1 300	1	653	340	192	114
Ingen fullført utdanning	8 606	3 287	4 935	234	100	50	33	0	24	6	3	0
I alt	42 484	5 870	27 277	4 982	2 772	1 583	2 557	8	1 682	459	255	153

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen

Tabell A5.9 Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012 og som har mottatt stipend og lån, etter antall semester med sykestipend og foreldrestipend. Andel

	I alt	Ingen stipend og lån				
		5.5 år og mindre	6 år	7 år	8 år eller mer	
Sykestipend						
Ikke mottatt sykestipend	43 979	5 878	28 431	5 230	2 843	1 597
1 semester med sykestipend	732	0	390	136	124	82
2 semester med sykestipend	250	0	117	57	35	41
3 eller flere semester med sykestipend	80	0	21	18	25	16
Foreldrestipend						
Ikke mottatt foreldrestipend	43 723	5 878	28 166	5 199	2 854	1 626
1 semester med foreldrestipend	675	0	451	108	79	37
2 semester med foreldrestipend	500	0	282	102	65	51
3 eller flere semester med foreldrestipend	143	0	60	32	29	22

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen

Appendix B: Vedleggstabeller

Tabell B1 Førstegangsstudenter som begynte i universitets- og høgscoleutdanning i 2011/2012, etter bruk av stipend og lån fra Lånekassen og utdanningstype

	Antall					Andel				
	Ingen stipend og lån	5.5 år og mindre	6 år	7 år	8 år eller mer	Ingen stipend og lån	5.5 år og mindre	6 år	7 år	8 år eller mer
Bachelornivå, kortere utdanning ¹	1 906	2 393	374	221	132	37,9	47,6	7,4	4,4	2,6
Bachelornivå, treårig	3 115	24 571	4 062	2 364	1 417	8,8	69,2	11,4	6,7	4,0
Masternivå	857	1 995	1 005	442	187	19,1	44,5	22,4	9,9	4,2
I alt	5 878	28 959	5 441	3 027	1 736	13,1	64,3	12,1	6,7	3,9

¹ Kortere utdanninger på bachelornivå er blant annet årsstudium og enkeltemner.

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Lånekassen

Figurregister

Figur 4.1	Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og kjønn. Andel.....	13
Figur 4.2	Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og innvandringskategori. Andel	14
Figur 4.3	Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og innvandringskategori. Aldersgruppen 24 år og yngre. Andel	15
Figur 4.4	Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og foreldrenes utdanningsnivå. Andel	16
Figur 4.5	Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen, foreldrenes utdanningsnivå og aldersgruppe. Andel	17
Figur 4.6	Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og aldersgruppe basert på alder ved utgangen av 2011. Andel	18
Figur 4.7	Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen, antall barn ved studiestart i 2011 og type stipend og lån. Andel	19
Figur 4.8	Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og studenttype. Andel	20
Figur 4.9	Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og sentralitet på bostedskommune ved 16 år. Andel.....	20
Figur 5.1	Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter de mest populære utdanningene og antall år med stipend og lån fra Lånekassen. Andel..	22
Figur 5.2	Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter kombinasjoner av utdanningsaktiviteter og antall år med stipend og lån fra Lånekassen. Andel	23
Figur 5.3	Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og utvekslingsopphold i perioden 2011/2012 til 2022/2023. Andel	24
Figur 5.4	Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen, foreldrenes utdanningsnivå og utvekslingsopphold i perioden 2011/2012 til 2022/2023. Studenter som var 24 år og yngre ved studiestart i 2011/2012. Andel	25
Figur 5.5	Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og status etter første studieår. Andel	26
Figur 5.6	Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og fullført utdanningsnivå i perioden. Andel.....	27
Figur 5.7	Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen, stipend og lån etter del 3 til videregående og grunnskole og fullført utdanningsnivå i perioden. Andel	28
Figur 5.8	Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen, studenttype og fullført utdanningsnivå i perioden. Andel.....	29
Figur 5.9	Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012 og som har mottatt stipend og lån, etter antall semester med sykestipend og foreldrestipend. Andel	30

Tabellregister

Tabell 2.1	Data om mottatt stipend og lån blant de som begynte i universitets- og høyskoleutdanning for første gang i studieåret 2011/2012	9
Tabell 3.1	Førstegangsstudenter som begynte i universitets- og høyskoleutdanning i 2011/2012, etter personlige kjennetegn og om man mottok stipend og lån fra Lånekassen frem til 2022/2023. Antall og andel.....	11
Tabell 3.2	Førstegangsstudenter som begynte i universitets- og høyskoleutdanning i 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen i perioden frem til 2022/2023, inkludert stipend og lån til fagskole, folkehøgskole, bibelskole, privatister og grunnskole/videregående for voksne før 2011. Antall og andel	12
Tabell 5.1	Nye studenter i universitets- og høyskoleutdanning i studieåret 2011/2012 og som har mottatt stipend og lån til folkehøgskole, fagskole, bibelskole, privatisteksamen, grunnskole/videregående for voksne og annet.....	24
Tabell 5.2	Nye studenter i universitets- og høyskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter fullført utdanningsnivå i 2022/2023. Antall og andel	26
Tabell 5.3	Nye studenter i universitets- og høyskoleutdanning i studieåret 2011/2012 som ikke fullførte en utdanning på universitets- og høyskolenivå i perioden, etter felles kjennetegn. Antall og andel	27
Tabell 6.1	Resultater fra logistisk regresjon. Oddsratene for å ha brukt 8 år med stipend og lån eller ikke blant studenter som begynte i universitets- og høyskoleutdanning for første gang i studieåret 2011/2012.....	32
Tabell A4.1	Nye studenter i universitets- og høyskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og kjønn. Andel.....	35
Tabell A4.2	Nye studenter i universitets- og høyskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og innvandringskategori. Andel	35
Tabell A4.3	Nye studenter i universitets- og høyskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og innvandringskategori. Aldersgruppen 24 år og yngre. Andel	35
Tabell A4.4	Nye studenter i universitets- og høyskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og foreldrenes utdanningsnivå. Andel	35
Tabell A4.5	Nye studenter i universitets- og høyskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen, foreldrenes utdanningsnivå og aldersgruppe. Andel	36
Tabell A4.6	Nye studenter i universitets- og høyskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og aldersgruppe basert på alder ved utgangen av 2011. Andel	36
Tabell A4.7	Nye studenter i universitets- og høyskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen, antall barn ved studiestart i 2011 og type stipend og lån. Andel	36
Tabell A4.8	Nye studenter i universitets- og høyskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og studenttype. Andel	36
Tabell A4.9	Nye studenter i universitets- og høyskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og sentralitet på bostedskommune ved 16 år. Andel.....	37
Tabell A5.1	Nye studenter i universitets- og høyskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter de mest populære utdanningene og antall år med stipend og lån fra Lånekassen. Andel..	37
Tabell A5.2	Nye studenter i universitets- og høyskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter kombinasjoner av utdanningsaktiviteter og antall år med stipend og lån fra Lånekassen. Andel	37

Tabell A5.3	Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og utvekslingsopphold i perioden 2011/2012 til 2022/2023. Andel	37
Tabell A5.4	Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen, foreldrenes utdanningsnivå ¹ og utvekslingsopphold i perioden 2011/2012 til 2022/2023. Studenter som var 24 år og yngre ved studiestart i 2011/2012. Andel	38
Tabell A5.5	Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og status etter første studieår. Andel	38
Tabell A5.6	Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen og fullført utdanningsnivå i perioden. Andel.....	38
Tabell A5.7	Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen, stipend og lån etter del 3 til videregående og grunnskole og fullført utdanningsnivå i perioden. Andel	38
Tabell A5.8	Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012, etter antall år med stipend og lån fra Lånekassen, studenttype og fullført utdanningsnivå i perioden. Andel.....	39
Tabell A5.9	Nye studenter i universitets- og høgskoleutdanning i studieåret 2011/2012 og som har mottatt stipend og lån, etter antall semester med sykestipend og foreldrestipend. Andel	39
Tabell B1	Førstegangsstudenter som begynte i universitets- og høgskoleutdanning i 2011/2012, etter bruk av stipend og lån fra Lånekassen og utdanningstype	40